

Република Србија

Министарство финансија

Сектор за макроекономске и фискалне анализе и пројекције

ТЕКУЋА МАКРОЕКОНОМСКА КРЕТАЊА

Август 2021.

* Приликом коришћења анализа објављених у овој презентацији обавезно је навођење извора.

РЕАЛНИ СЕКТОР

◆
Реални раст БДП у другом кварталу 2021. године износио је 13,7% мг, према подацима РЗС.

◆
ИПАС је у јулу 2021. године забележио раст од 8,1% мг.

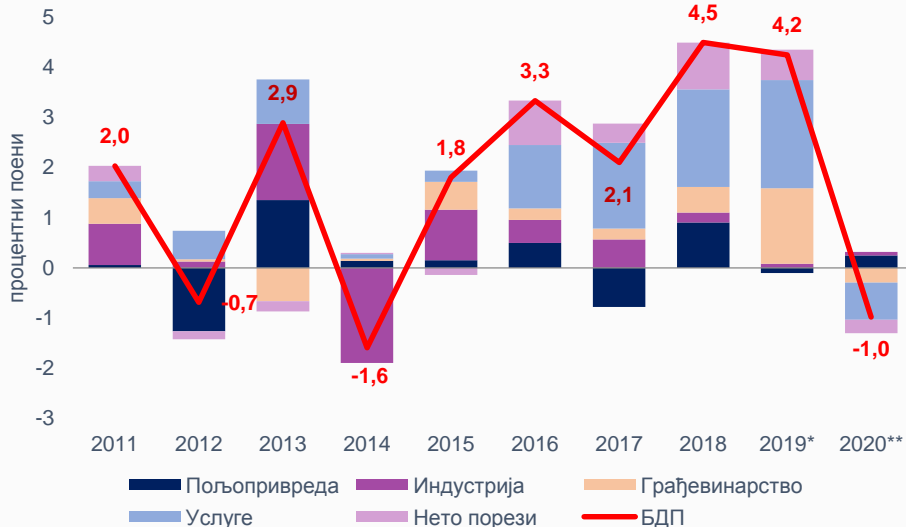
◆
Укупна индустријска производња у јулу је међугодишње већа за 1,7%, док је прерађивачка индустрија остварила раст од 1,2%

◆
Јулски промет робе у трговини на мало реално је већи за 11,1% мг.

◆
Међугодишњи раст броја ноћења туриста у јулу износио је 60,0%

Економска активност је у 2020. години забележила смањење од 1,0%, што представља један од најбољих резултата у Европи.

Доприноси годишњој стопи раста БДП, производна страна, п.п.

Доприноси годишњој стопи раста БДП, расходна страна, п.п.

* Прелиминарни подаци

** Годишњи податак добијен на бази четири квартала

Извор: РЗС, обрачунато у Мфин;

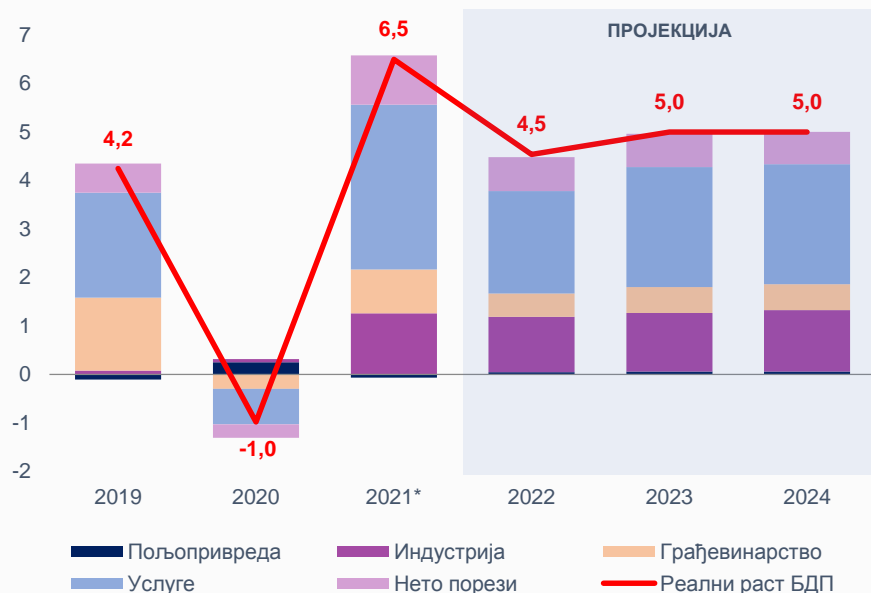
Пад БДП у 2020. години у потпуности је последица примене здравствених мера за спречавање ширења коронавируса али и значајног смањења спољне тражње изазване рецесијом привреда наших најважнијих спољно трговинских партнера. У циљу ублажавања ових шокова, Влада и НБС су донели свеобухватан економски програм подршке привреди и становништву без којег би пад привреде у 2020. години био већи, и износио би преко 5%, услед веће контракције привреде која би се десила у другом кварталу и одсуства динамичног опоравка у трећем и четвртном кварталу.

Најзначајнији негативан утицај на стопу раста БДП имао је услужни сектор који је забележио пад од 1,4% услед негативних ефеката епидемије коронавируса, пре свега на туризам и саобраћај, али и на забавне и услуге рекреације, као и на стручне и техничке услуге. Грађевинарство је забележило смањење активности од 5,1% као последица базног ефекта, односно изузетно високе вредности изведених радова у 2019. години. Негативан допринос имали су и нето порези услед мање потрошње становништва. Индустрија је захваљујући снажном опоравку у другој половини године успела да избегне рецесиона кретања, док је најзначајнији позитиван допринос имала пољопривреда са растом од 4,2%.

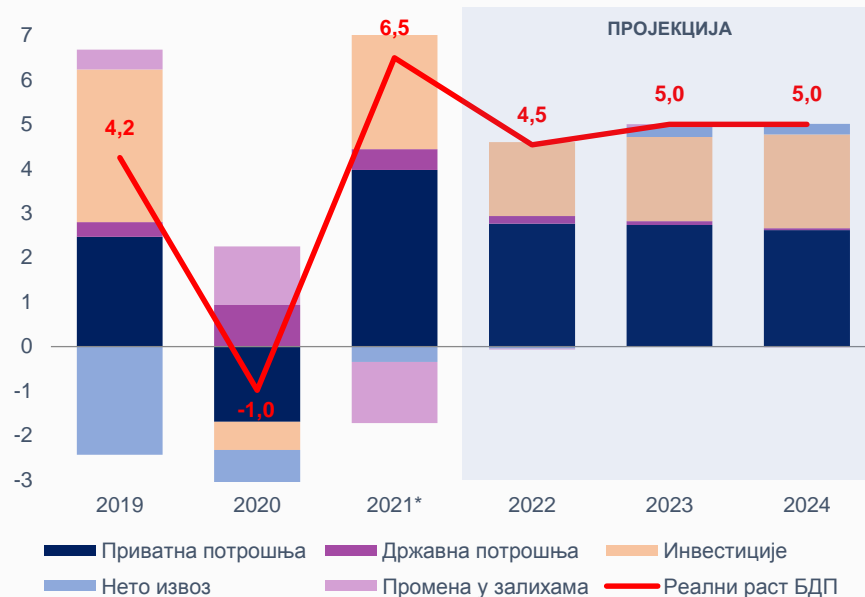
Посматрано по агрегатима употребе БДП најзначајнији негативан допринос имала је приватна потрошње услед смањења издатака за неке услужне потребе због продуженог дејства епидемије. Шок у спољно-трговинској размени имао је за последицу значајно смањење извозно увозне активности уз нешто мањи пад увоза од извоза услед повећаног увоза медицинске опреме и материјала. Упркос значајном расту јавних инвестиција, укупна инвестициона активност је ипак забележила благо смањење од 2,8% услед мањег приватног инвестирања. Повећани издаци државе услед борбе против пандемије резултирали су растом државне потрошње, а позитиван допринос имале су и залихе пре свега услед раста пољопривредне производње.

Снажан опоравак домаће тражње, првенствено инвестиционе активности, утицао је на ревизију навише средњорочног раста у пројектованом трогодишњем периоду са 4% на 4,8% у просеку годишње.

Доприноси стопи реалног раста БДП, производни приступ, п.п.

Доприноси стопи реалног раста БДП, расходни приступ, п.п.

Извор: РЗС; пројекција МФИН
* процена МФИН

Имајући у виду добре резултате у првој половини године, као и очекивана кретања у наредном периоду, Министарство финансија је ревидирало навише процену раста БДП за 2021. годину за 0,5 п.п., са 6,0% на 6,5%. На остварене резултате у значајној мери утицале су и донете мере за подршку привреди и становништву у претходном периоду, као и снажан раст инвестиција и извоза.

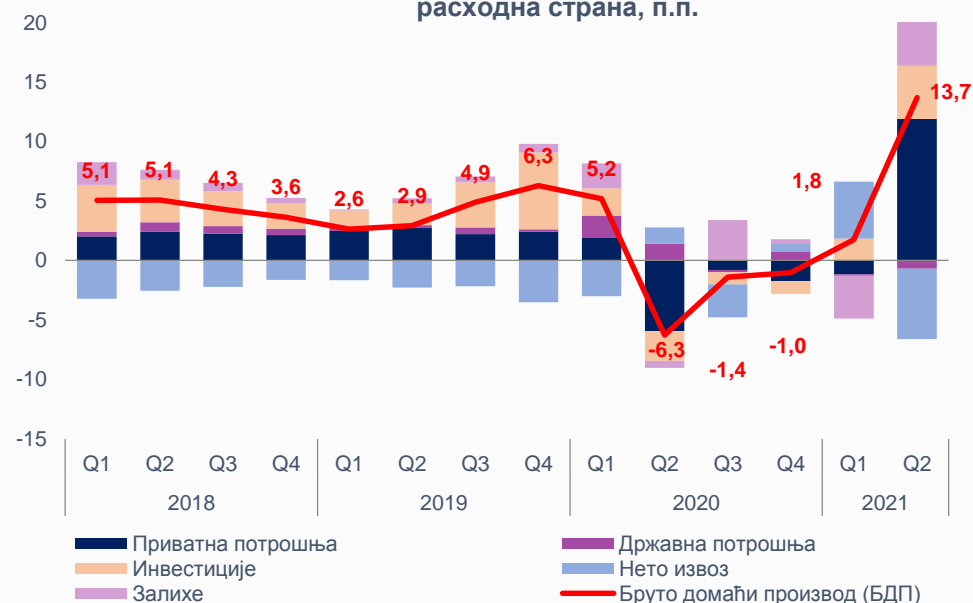
Повећање креиране БДВ у 2021. години очекује се код свих сектора, осим код пољопривреде. Услужни сектор који је током претходне године био највише погођен пандемијом ће, следствено свом највећем учешћу у БДП, имати улогу доминантног носиоца раста. Индустрија ће са опоравком спољне тражње и активирањем нових производних капацитета, али и услед дејства базног ефекта, убрзати динамику у 2021. години и допринети расту БДП са 1,3 п.п. Грађевинска активност би требала да оствари солидан раст услед даљег убрзања реализације инфраструктурних пројеката али и снажног опоравка приватних грађевинских радова.

Посматрано по агрегатима употребе у 2021. години раст ће бити у потпуности вођен домаћом тражњом, док ће допринос нето извоза бити благо негативан. Очувана стабилност на тржишту радне снаге и повећање зарада, потпомогнуто повољним условима финансирања допринеће расту личне потрошње. Инвестиције ће бити друга по значају компонента у погледу доприноса расту БДП, што је веома важно са становишта његове одрживости. Очекивани опоравак спољне тражње, уз активирање нових производних капацитета, резултираће растом извозне активности, док ће солидан раст приватне потрошње уз снажан раст инвестиција имати за последицу и раст увоза.

Према подацима РЗС, у другом кварталу 2021. године остварен је међугодишњи раст БДП од 13,7%, што је ревизија навише за 0,3 п.п. у односу на флеш процену.

Доприноси кварталној стопи раста БДП, производна страна, п.п.

Доприноси кварталној стопи раста БДП, расходна страна, п.п.

Извор: РЗС; прерачунато у МФИН

Након шока у другом кварталу 2020. године економска активност је захваљујући програму подршке привреди и становништву забележила снажан опоравак у другој половини године, да би већ у првом кварталу 2021. године БДП премашио ниво из пред-пандемијског периода. Добра економска кретања настављена су и у другом кварталу уз међугодишње повећање БДП од 13,7%, чиме је остварен раст од 7,6% мг. у првој половини 2021. године.

Посматрано са производне стране, раст БДП у другом кварталу вођен је сектором услуга, пре свега услед раста у делатностима трговине, туризма, саобраћаја, стручних и техничких услуга. Иако је услужни сектор током другог квартала претходне године био под најјачим утицајем пандемије, тако да је висок раст од око 15% једним делом последица и базног ефекта, значајан број услужних делатности премашио је пред-пандемијске нивое. Индустрија је наставила са dobrим кретањима и забележила је допринос расту БДП од 2,6 п.п, док је опоравак приватне грађевинске оперативе уз наставак реализације инфраструктурних радова резултирао растом грађевине од 17,7%. Сушни период током лета одразио се на пољопривредну производњу која је према првим проценама РЗС забележила пад од око 2%.

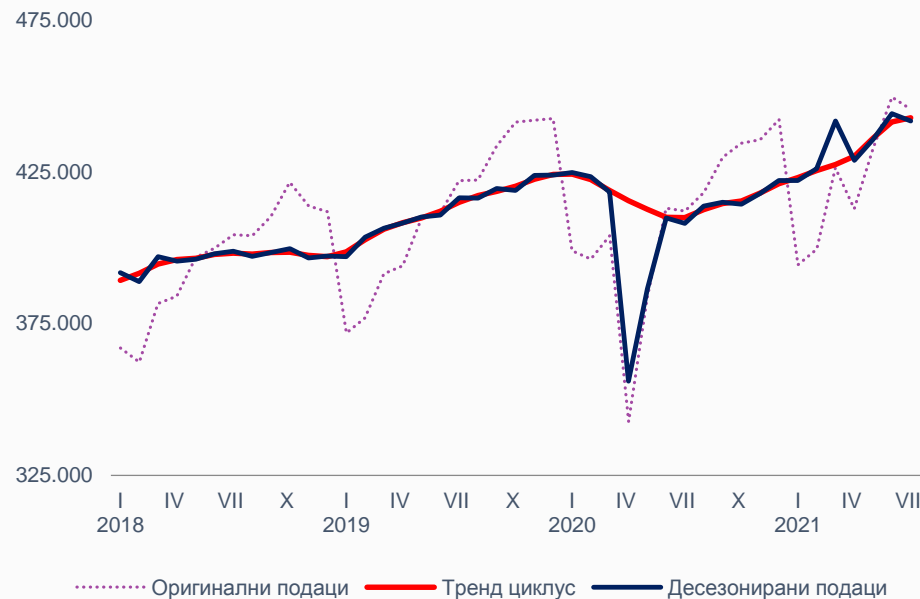
Посматрано по агрегатима употребе раст БДП у другом тромесечју у потпуности је вођен домаћом тражњом као резултат раста приватне потрошње и инвестиција, док је допринос нето извоза био негативан. Раст реалних зарада и запослености уз повећану склоност становништва ка потрошњи услед бољих епидемиолошких услова у поређењу са другим кварталом претходне године, одразио се на снажно повећање приватне потрошње и њен допринос расту БДП од 11,9 п.п. Убрзање приватних инвестиција уз наставак реализација инфраструктурних радова резултирали су растом инвестиционе активности од 22,5%. Бржи реални раст увоза од извоза, пре свега увоза репроматеријала за потребе привреде, имао је за последицу негативан допринос нето извоза расту БДП од 5,9 п.п.

ИПАС је у јулу 2021. године забележио раст од 8,1% мг.

Индикатор привредне активности по секторима,
(доприноси расту, п.п.)

ИПАС – оригинални подаци, десезонирана серија и тренд циклус,
уланчане мере обима, мил. РСД

Месечна динамика привредне активности наставила је са растом и током јула тако да је раст БДП у првих седам месеци према процени Министарства финансија износио 7,7% мг.

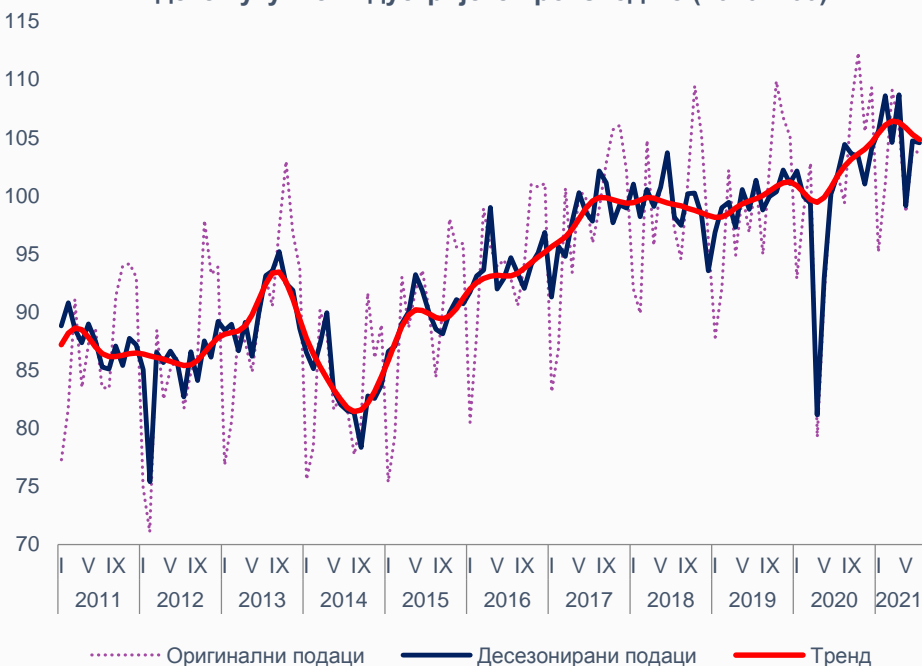
Министарство финансија, за потребе континуираног мониторинга економске активности и раног идентификовања активирања ризика привредног раста, на бази краткорочних показатеља израђује композитни индикатор привредне активности Србије – ИПАС*, као индикатор кретања економије у месечној динамици. Овај индикатор показује високу поузданост за сагледавање краткорочних кретања али се не може користити изоловано за оцену годишњих и средњорочних трендова.

Сви производни сектори са изузетком пољопривреде чији је утицај благо негативан дали су позитиван допринос економском расту. Око две трећине доприноса јулском расту привреде остварио је услужни сектор са растом од 10,5% мг, пре свега као резултат повећања трговинског промета, саобраћаја, ИКТ и финансијских услуга, као и делатности са доминантно државним учешћем (Здравство, образовање, Јавна управа). Грађевинска активност је наставила са dobrim кретањима, и према процени Мфин, допринела расту БДП у јулу са 0,9 п.п. Индустијска производња је забележила међугодишње повећање од 1,7% и позитивно је допринела расту БДП са 0,3 п.п.

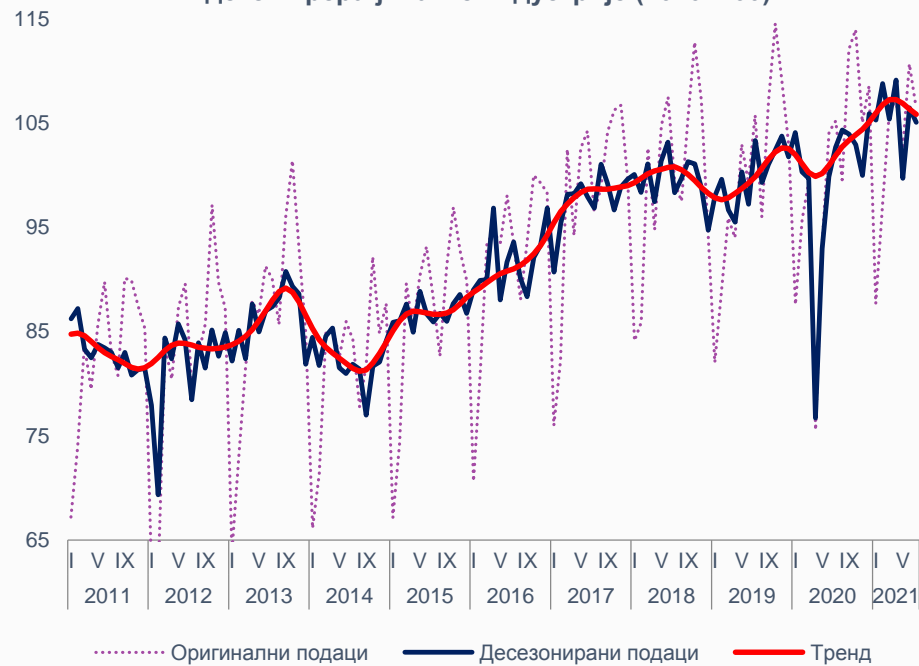
* https://www.mfin.gov.rs/upload/media/ZzkTpV_601696edb3a9a.pdf

Индустријска производња је у јулу 2021. године већа за 1,7% мг, уз раст физичког обима сва три сектора индустрије.

Индекси укупне индустријске производње (2020=100)

Индекси прерађивачке индустрије (2020=100)

Извор: РЗС, обрачунато у Мфин

Према десезонираним подацима, динамика укупне индустријске активности у јулу благо је убрзала у односу на јунски ниво производње за 1%, што је пре свега резултат кретања у електро-енергетском сектору, док је истовремено производња прерађивачке индустрије остала на приближно истом нивоу као и претходног месеца.

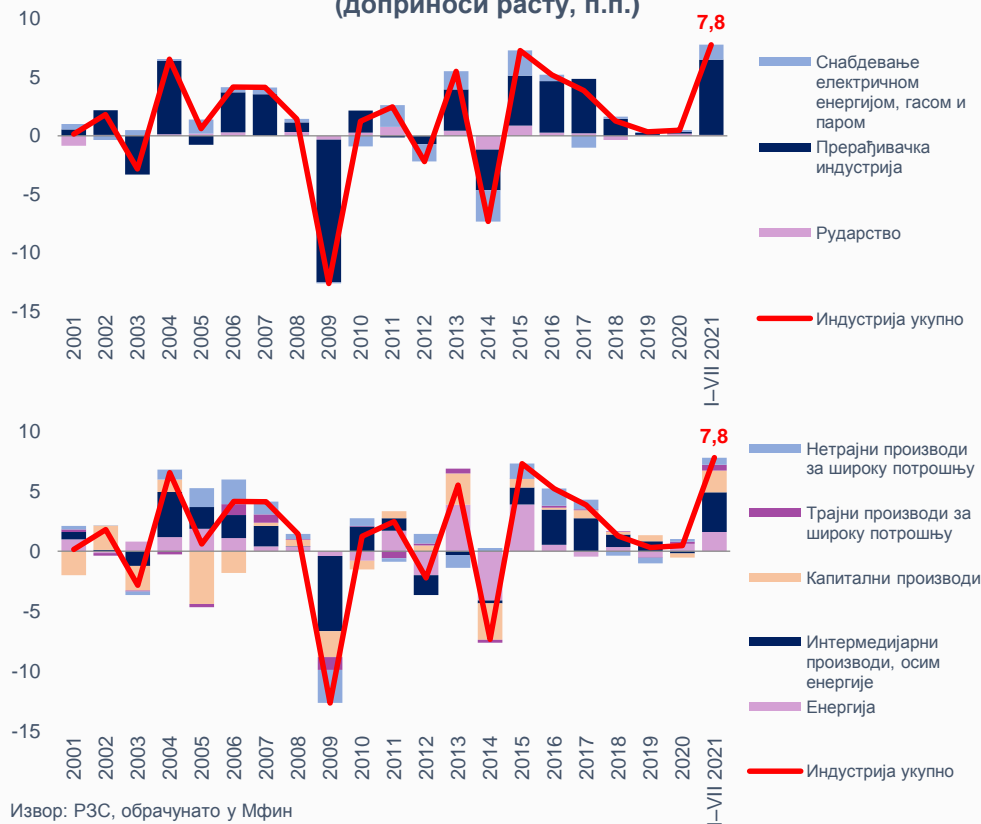
Прерађивачка индустрија осми месец заредом бележи међугодишњи раст производње, при чему је физички обим у јулу порастао за 1,2%, обезбеђујући нешто више од половине раста укупне индустрије. Истовремено, јулски ниво производње рударства и електричне енергије био је већи за 7,1% и 1,6% мг, респективно.

Међугодишње посматрано, у јулу половина од укупно 24 делатности прерађивачке индустрије забележила је раст производње.

Најзначајнији позитиван допринос јулском повећању прерађивачке индустрије долази од нафтне индустрије са растом од 13,3% мг. Производња осталих саобраћајних средстава од почетка године бележи раст, при чему је јулски ниво производње за око два и по пута већи у поређењу са истим месецом претходне године. Дуванска индустрија је такође убрзала своју производну активности и забележила раст од 35,4% мг. Производња пића је порасла за 8,6%, док је физички обим производње машина и електричне опреме већи за 11,0% и 8,1% мг, респективно. С друге стране, најзначајнији негативан допринос имале су фармацеутска индустрија и производња намештаја са падом од 12,6% и 21,3% мг, респективно.

У првих седам месеци 2021. године индустријска производња је остварила раст физичког обима од 7,8% мг.

Индустријска производња по производним секторима и намени, (доприноси расту, п.п.)

Допринеси стопи раста укупне индустрије, п.п, јануар–јул 2021.

Активирање нових производних капацитета пре свега као резултат ефектуирања страних директних инвестиција из претходног периода обезбедили су и у условима пандемије стабилну динамику економске активности прерађивачке индустрије, што уз ниску базу из истог периода претходне године опредељује раст производње овог сектора од 8,6% мг. у првих седам месеци.

У овом периоду, повећање производње прерађивачке индустрије од 8,6% мг. праћено је растом физичког обима готово свих делатности овог сектора, чиме је опредељено нешто више од четири петине раста укупне индустрије. Такође, позитиван допринос индустријској активности остварио је сектор производње струје уз раст физичког обима од 7,4% мг, као и сектор рударства чија је производња међугодишње већа за 0,7%.

Истовремено, све наменске групе бележе раст производње. Најзначајнији позитиван утицај потекао је од производње сировина и репроматеријала са растом од 10,6% мг, највећим делом услед раста гумарске индустрије, као и производње металних производа и грађевинског материјала. Уз раст капиталних производа од 20,0% мг, ове две наменске групе определиле су око две трећине раста укупне индустрије.

Високофреквентни индикатори указују на опоравак услужног сектора, који је претрпео највеће негативне последице пандемије коронавируса.

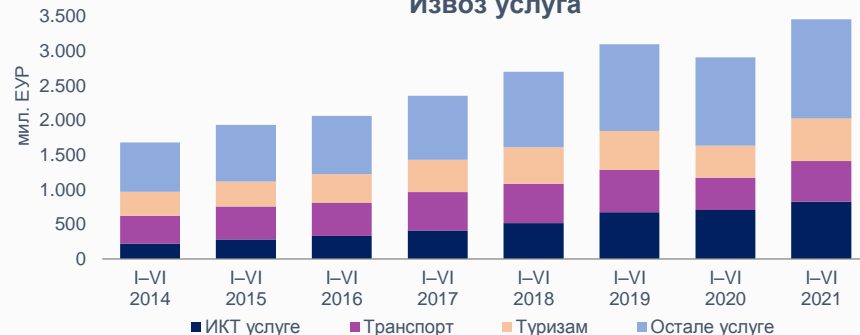
Промет у трговини на мало; трговина, саобраћај и услуге смештаја и исхране

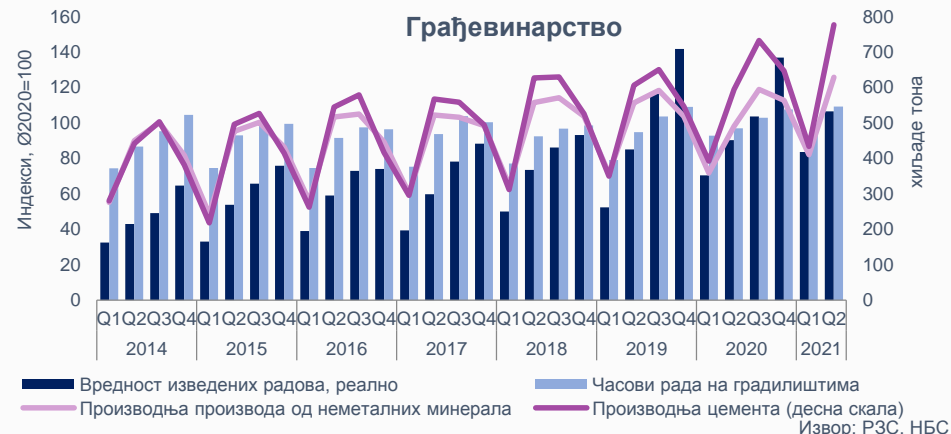
Ноћења и доласци туриста, девизни прилив од туризма

Извоз услуга

Грађевинарство

Услужни сектор карактеришу позитивна кретања. Трговина на мало наставља да бележи реални раст, који је у јулу износио 11,1% мг. Истовремено, туристичка активност мерена бројем долазака и ноћења туриста је међугодишње већи за 77,9% и 60,0%, респективно.

Промет робе у трговини на мало у првих седам месеци 2021. године реално је повећан за 11,9%.

У истом периоду туристичке дестинације је посетило 1.334 хиљада туриста, што је међугодишње повећање од 36,9%, уз раст броја остварених ноћења за 31,0%. У периоду јануар-јун 2021. године, девизни прилив по основу туризма већи је за 33,1% мг. и износио је 613,8 милиона евра.

У првој половини 2021. године, у односу на исти период 2020. године, остварен је раст броја новорегистрованих аутомобила за 33,9%.

Међугодишњи раст извоза услуга од 18,9% у првих шест месеци праћен је растом готово свих услужних делатности, при чему је извоз туристичких и ИКТ услуга са растом од 33,1% и 17,6% мг, респективно, обезбедио најзначајнији позитиван допринос.

Настављају се повољна кретања у сектору грађевинарства, уз реални раст БДВ грађевинарства од 17,7% мг. у првој половини 2021. године, уз реални раст вредности изведених грађевинских радова од 19,2% мг. У првих седам месеци, број издатих грађевинских дозвола је међугодишње већи за 30,1%, док је производња цемента и грађевинског материјала већа за 20,2% и 18,0%, респективно.

ЕКСТЕРНИ СЕКТОР

У јулу 2021. године,
међугодишњи раст робног
извоза и увоза износио је 24,8%
и 24,2%, респективно

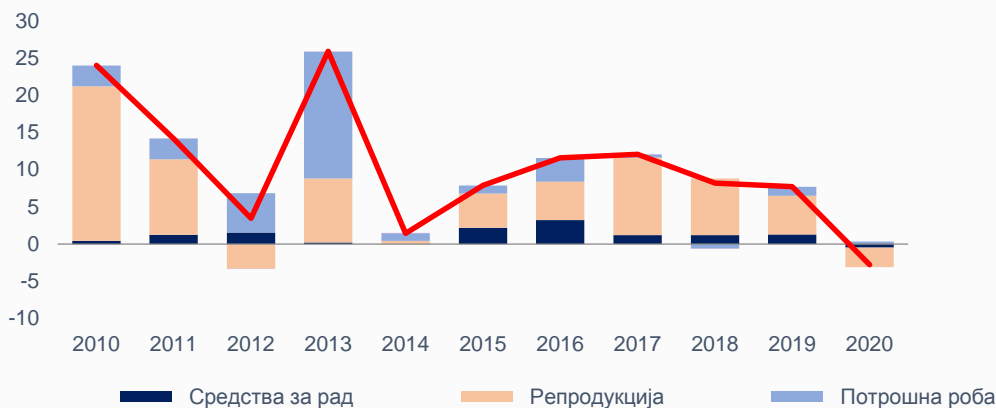
Покривеност робног увоза
извозом у јулу износила је 75,1%

Најзначајнији спољнотрговински
партнери Србије су Немачка,
Италија и Кина

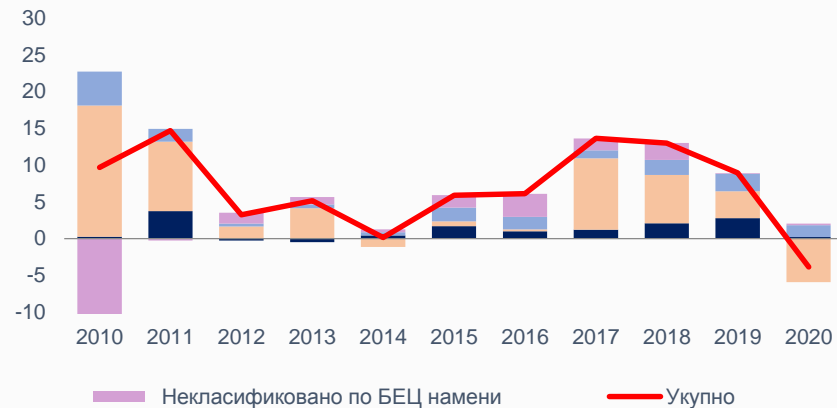
У јуну 2021. године, дефицит
текућег рачуна износио је 257,9
мил. евра

Смањена спољна тражња и увођење ванредног стања у великој мери су се одразили на кретање роба и услуга током 2020. Обим укупне спољнотрговинске робне размене био је мањи за 3,4% м.г. и износио је 40 млрд евра.

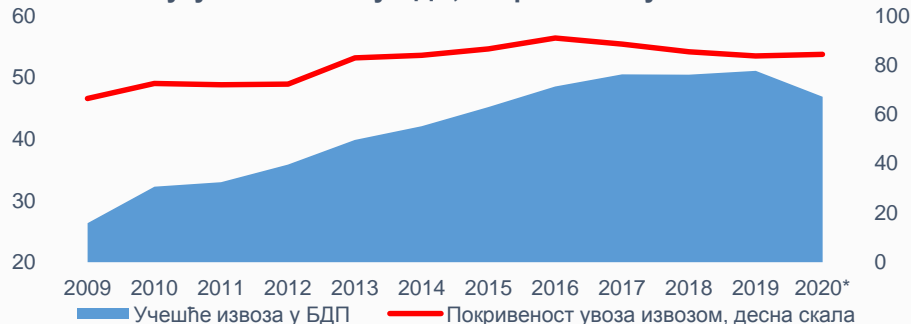
Извоз по економској намени производа БЕЦ, доприноси п.п.

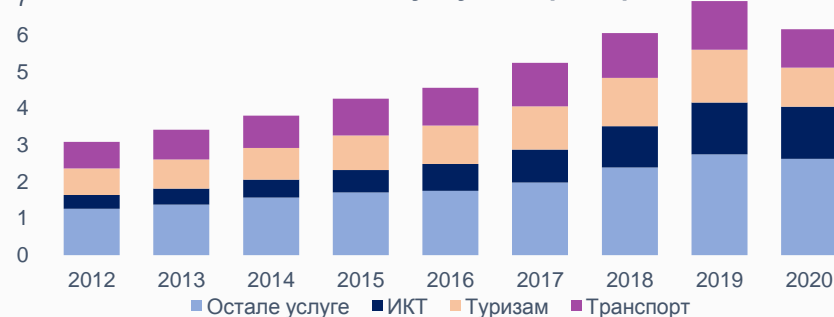
Увоз по економској намени производа БЕЦ, доприноси, п.п.

Учешће укупног извоза у БДП, покривеност увоза извозом*

Извоз услуга, млрд евра

Опоравак спољнотрговинске робне размене од шока услед „закључавања” економије регистрован је од септембра 2020. године, тако да је на крају 2020. године забележен пад извоза и увоза од 2,7% и 3,8%, међугодишње. Оваква кретања одредила су смањење дефицита спољнотрговинске робне размене од 6,9% у односу на 2019. годину.

Упркос успоравању екстерне тражње, пад извоза је био релативно мали. Носилац извозне активности, прерађивачка индустрија, остварила је пад извоза од 5% уз приметан опоравак извозно значајних делатности. Такође, на увећање извозне активности доминантно се одразила добра пољопривредна сезона, као и увећан извоз у рударству.

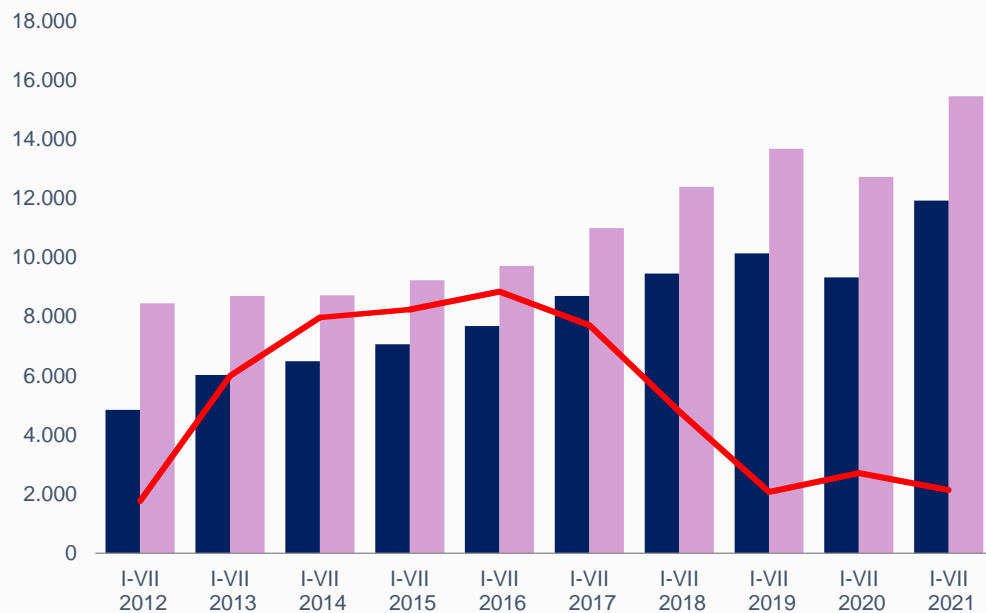
Увоз репроматеријала је доминантан у структури робног увоза по наменским групама. У 2020. он је био за 10,5% нижи и тиме је одределио и укупан пад увозне активности. Од средине године приметан је опоравак увоза потрошне робе и опреме.

Смањење обима спољнотрговинских токова услед глобалне рецесије имало је за последицу смањење учешћа укупног извоза у БДП у 2020. години на 48,0% што је мање у односу на 2019. годину за око 3 п.п.

Извор: РЗС
*Процена Мфин, према националним рачунима

У првих седам месеци 2021. године, укупно је извезено робе у вредности од 11,9 млрд евра, а увезено 15,6 млрд евра (28,0% и 22,3% мг, респективно), док је покривеност увоза извозом повећана на 76,7% у односу на 73,3% из истог периода претходне године.

Спољнотрговинска робна размена у периоду јан–јул (2012-2021), мил. евра

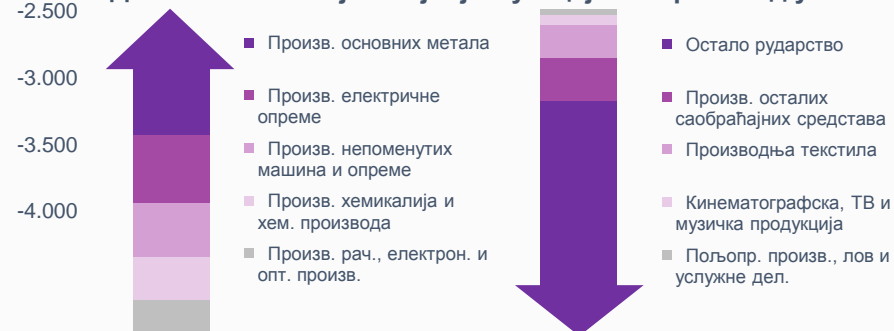
Извор: РЗС

■ Извоз ■ Увоз — Салдо (десна скала)

Делатности са најзначајнијим утицајем на раст/пад извоза

Делатности са најзначајнијим утицајем на раст/пад увоза

Само у јулу 2021. године, спољнотрговинска робна размена је међугодишње увећана за 24,5% и износила је 4,3 млрд евра, услед раста извоза од 24,8% и увоза од 24,2%.

У јулу 2021. године, укупно је извезено робе у вредности од 1,9 млрд евра, што је повећање од 24,8% у односу на исти месец претходне године. Раст извоза прерађивачке индустрије у јулу је износио 19,8%, а у оквиру ње најзначајнији допринос забележен је код металске, хемијске и прехранбене индустрије (повећање за 74,5, 40,3 и 30,3 мил. евра, респективно). Поред тога, настављен је и снажан раст извоза рударског сектора, где је остварено повећање од 75,4 мил. евра.

У посматраном месецу, укупно је увезено 2,5 млрд евра, што је раст од 24,2%, међугодишње. Истовремено, раст увоза у највећој мери опредељен је већим увозом репродукционих добара (раст од 34,7%), док су позитиван допринос такође дали и увоз опреме (5,5%), као и потрошне робе (1,3%).

У периоду јануар–јул 2021. године, раст извоза забележен је у свим производним секторима. Извоз прерађивачке индустрије био је већи за 2,2 млрд евра, у односу на исти период претходне године. Највећа повећања регистрована су у електронској (44,5%), металској (34,4%) и аутомобилској индустрији (36,2%), док су истовремено забележене и високе стопе раста извоза гумарске (28,1%) и хемијске индустрије (40,4%). На раст извоза позитивно се одразио и виши извоз рударства и пољопривреде.

У првих седам месеци 2021. године, раст увоза забележен је код 20 од 23 групе производа. Две трећине раста увоза опредељено је вишим увозом репроматеријала, услед повећане активности привреде, али и веће цене нафте. Истовремено, увоз потрошне робе и опреме забележио је раст од 11,0% и 13,3%, респективно.

Најзначајнији спољнотрговински партнери Србије периоду јануар–јул 2021. године.

Робни извоз (мил. евра) и најзначајнији производи (%)

	1.496,3
Опрема за дистрибуц.ел.енерг.	16,5
Ротационе електричне машине	14,5
Воће припремљено и производи	5,1
Шинска возила и опрема	3,8
Остало	60,0

	1.046,3
Путнички аутомобили	13,9
Обућа	9,8
Кукуруз.у зрну	4,8
Одећа	4,6
Остало	65,9

	416,2
Бакар	44,4
Руде бабра и концентрати	39,5
Дрво,просто обрађено	3,6
Дрво необрађ.или грубо обрађ.	2,3
Остало	10,1

	622,3
Опрема за дистрибуц.ел.енерг.	18,7
Термојонске електронске цеви	15,7
Цеви и црева од пластич. маса	4,0
Клипни мотори СУС	3,7
Остало	57,9

	513,8
Воће свеже или суво	11,9
Гуме за аутомобиле и сл.	5,8
Лекови	4,5
Прибор за одећу од текстила	3,6
Остало	43,0

	746,5
Кукуруз,у зрну	30,0
Пшеница и наполица	9,3
Опрема за дистрибуц.ел.енерг.	8,1
Произв. од коже и вешт.коже	3,6
Остало	48,9

Учешће у ук. сп.трг.
робној размени

Робни увоз (мил. евра) и најзначајнији производи (%)

	2.077,1
Бакар	5,5
Путнички аутомобили	4,6
Лекови	4,1
Елек. апар.за струјна кола	3,4
Остало	82,4

	1.325,2
Делови,прибор за мотор.возила	5,4
Бакар	5,1
Кожа	4,9
Производи од пластике	2,6
Остало	82,0

	1.903,5
Телекомуникациона опрема	9,0
Машине за АОП и јединице	3,9
Електришне машине,апарати	3,5
Медиц.и фарм. производи	3,1
Остало	80,6

	689,7
Уља од нафте и минерала	12,0
Лекови	7,2
Опрема за дистрибуц.ел.енерг.	5,7
Гас природни,течни или не	3,0
Остало	72,0

	765,2
Гас природни,течни или не	42,2
Нафта и минерална уља (сирови)	20,9
Ђубрива (сем сирових)	17,5
Дуван, прерађен	7,9
Остало	67,5

	490,7
Уља од нафте и минерала	8,1
Ваљани производи,неплатирани	7,3
Фурнир и остало обрађено дрво	5,2
Руде бабра и концентрати	3,8
Остало	75,6

У периоду јануар–август 2021. године, укупна вредност извоза 15 највећих извозника износила је 3,4 млрд евра. Највећи извозник је Зиђин Бор, а следе смедеревска железара и НИС.

15 НАЈВЕЋИХ ИЗВОЗНИКА* у периоду јануар–август 2021. године (мил. евра)

НАЗИВ ИЗВОЗНИКА	МЕСТО	ИЗВОЗ
SERBIA ZIJIN BOR COPPER	БОР	556.1
HBIS GROUP SERBIA IRON & STEEL D.O.O.	БЕОГРАД	409.4
NAFTNA INDUSTRIJA SRBIJE	НОВИ САД	285.1
TIGAR TYRES	ПИРОТ	271.9
HENKEL SRBIJA	БЕОГРАД	234.2
LEONI WIRING SYSTEMS SOUTHEAST	ПРОКУПЉЕ	220.2
YURA CORPORATION	РАЧА	209.4
FCA SRBIJA D.O.O.	КРАГУЈЕВАЦ	189.3
GRUNDFOS SRBIJA	ИНЂИЈА	162.6
HIP - PETROHEMIJA	ПАНЧЕВО	155.0
DRUŠTVO ZA TRGOVINU ROBERT BOSCH	БЕОГРАД	151.7
PHILIP MORRIS OPERATIONS	НИШ	139.0
HEMOFARM	ВРШАЦ	137.3
TETRA PAK PRODUCTION	БЕОГРАД	130.1
ZF SERBIA D.O.O. PANCEVO	ПАНЧЕВО	129.7

Најзначајнији извозни производи у периоду јануар–јул 2021. године

Електричне машине, апарати и уређаји 12,8% (1.527,2 мил. еур)	Житарице и производи на бази жита 5,0% (598,5 мил. еур)	Погонске машине и уређаји 4,7% (554,8 мил. еур)
	Поврће и воће 4,5% (533,9 мил. еур)	Производи од каучука 4,2% (505,8 мил. еур)

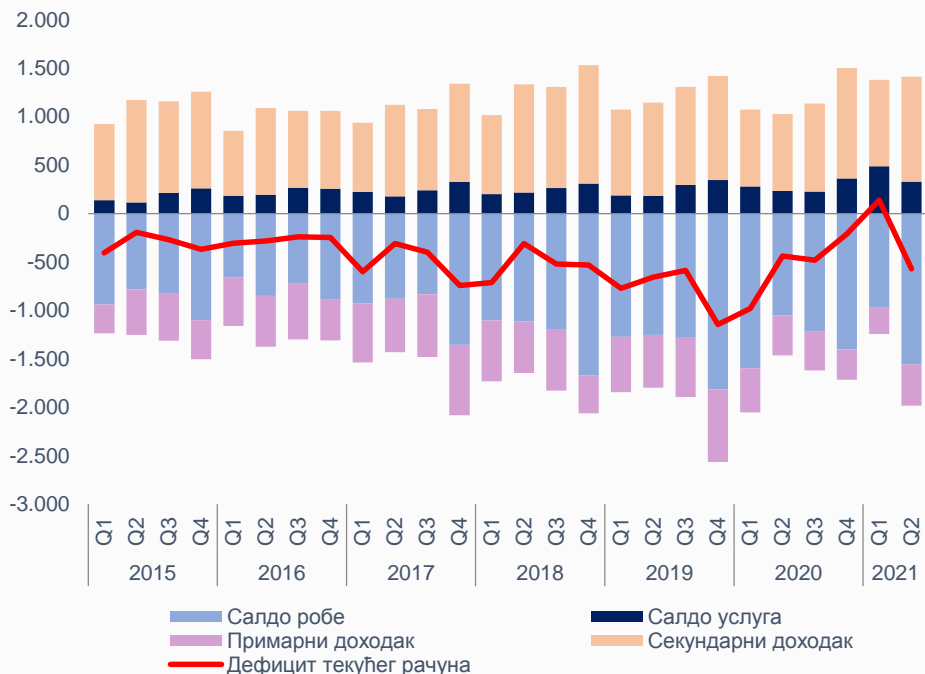
Најзначајнији увозни производи у периоду јануар–јул 2021. године

Електричне машине, апарати и уређаји 7,4% (1.151,9 мил. еур)	Нафта, нафтни деривати и сродни производи 5,2% (815,9 мил. еур)	Индустријске машине за општу употребу 4,5% (698,1 мил. еур)
	Друмска возила 5,0% (772,6 мил. еур)	Медицински и фармацеутски производи 4,4% (679,7 мил. еур)

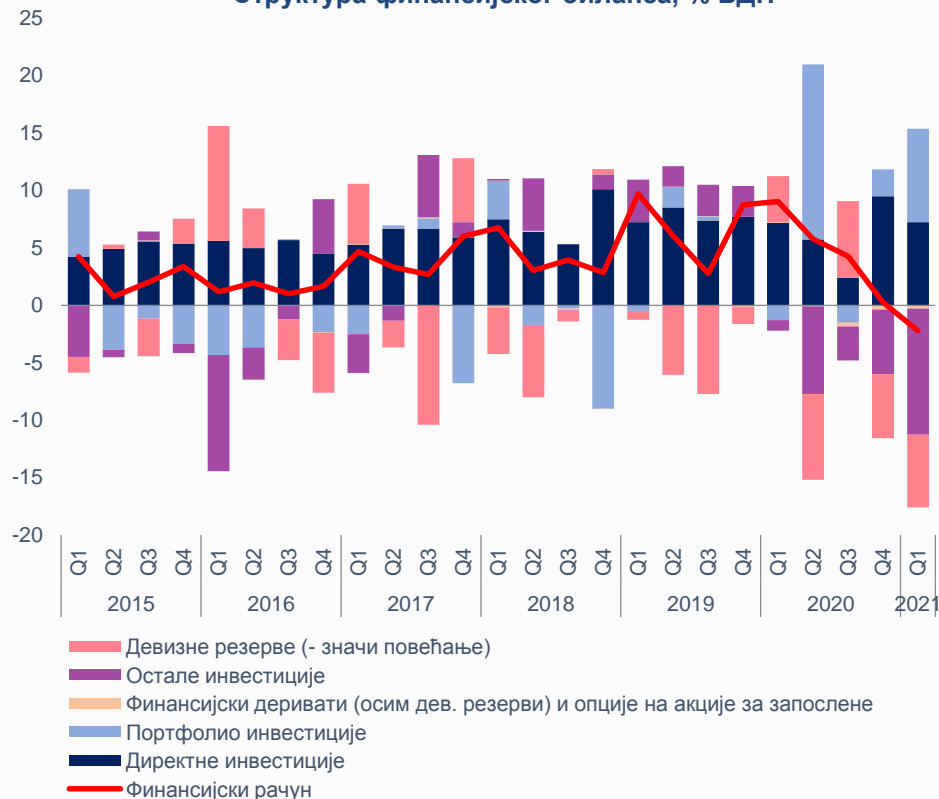
* Према евиденцији Управе царина, појединачни подаци (без сумирања компанијских групација и холдинга)

У првој половини 2021. године, на текућем рачуну платног биланса забележен је дефицит у износу од 431,9 мил. евра, што је смањење од 855,5 мил. евра у односу на исти период претходне године.

Платни биланс, мил. евра

Структура финансијског биланса, % БДП

Извор: НБС

Укључени су међукомпанијски кредити и реинвестирана добит.

На рачуну роба и услуга забележен је дефицит у износу од 1,7 млрд евра, што представља смањење од 19,7% у односу на исти период претходне године.

У периоду јануар–јун 2021. године, робни дефицит је износио 2.520,3 мил. евра и нижи је за 82,7 мил. евра мг, док је суфицит у размени услуга повећан за 334,5 мил. евра и износио је 817,4 мил. евра.

У посматраном периоду остварен је незнатно виши дефицит примарног дохотка (повећање од 11,7 мил. евра, односно за 1,7%). Суфицит секундарног дохотка био је међугодишње виши за скоро 30% и износио је 1.974,9 мил. евра, највећим делом услед повећаног прилива дознака из иностранства.

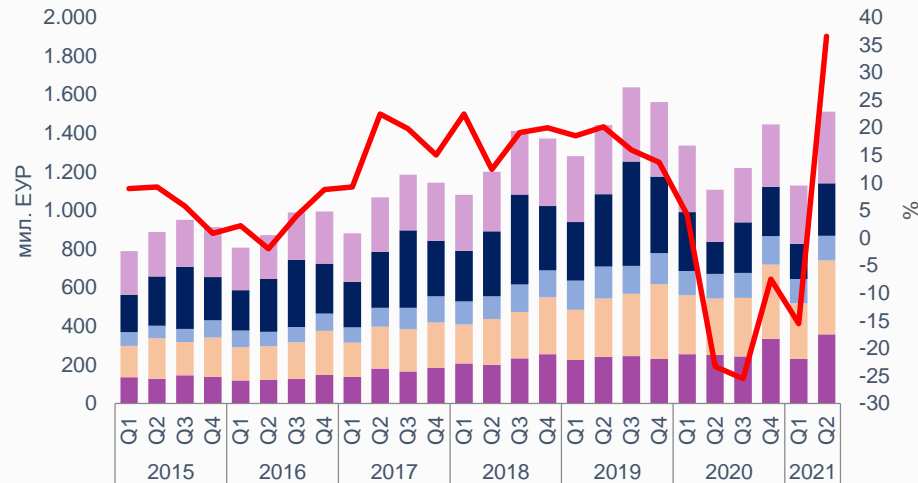
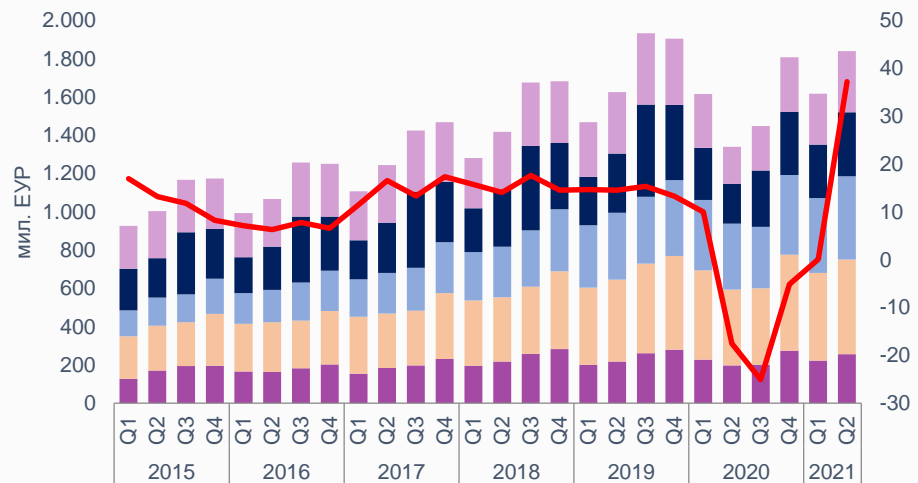
У првих шест месеци 2021. године, нето прилив СДИ износио је 1,6 млрд евра, што представља раст од 11,4% међугодишње. Укупан прилив по основу СДИ износио је 1.732,8 мил. евра.

Нето прилив портфолио инвестиција у посматраном периоду износио је 783,7 мил. евра.

У првој половини 2021. године, у спољнотрговинској размени услуга остварен је суфицит који је био већи за 69,3% м.г. одређен вишим суфицитом у туристичком сектору и ИКТ. Лични трансфери из иностранства повећани су за 23,7% у односу на исти период претходне године.

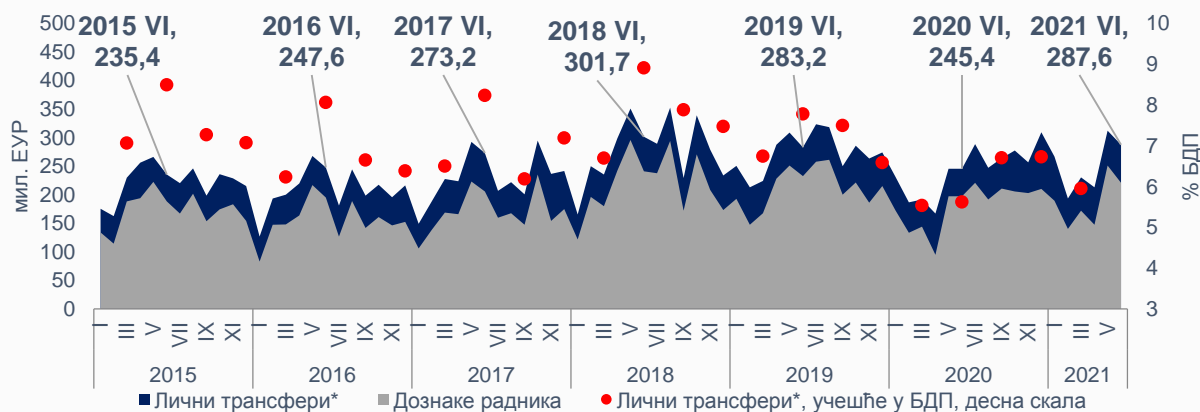
Структура извоза услуга, мил. ЕУР

Структура увоза услуга, мил. ЕУР

- Транспорт
- Туризам
- Услуге телекомуникација, компјутерске и информацијске услуге
- Остале пословне услуге
- Остале услуге
- Извоз услуга, стопа раста, десна скала, леви графикон; Увоз услуга, стопа раста, десна скала, десни графикон

Лични трансфери и дознаке радника, мил. ЕУР

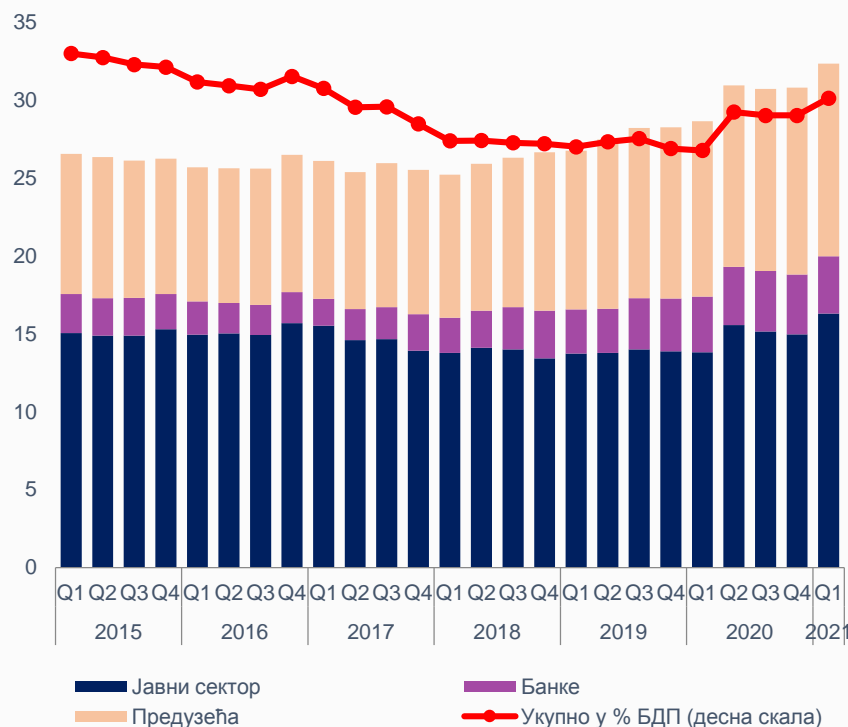

- Лични трансфери*
- Дознаке радника
- Лични трансфери*, учешће у БДП, десна скала

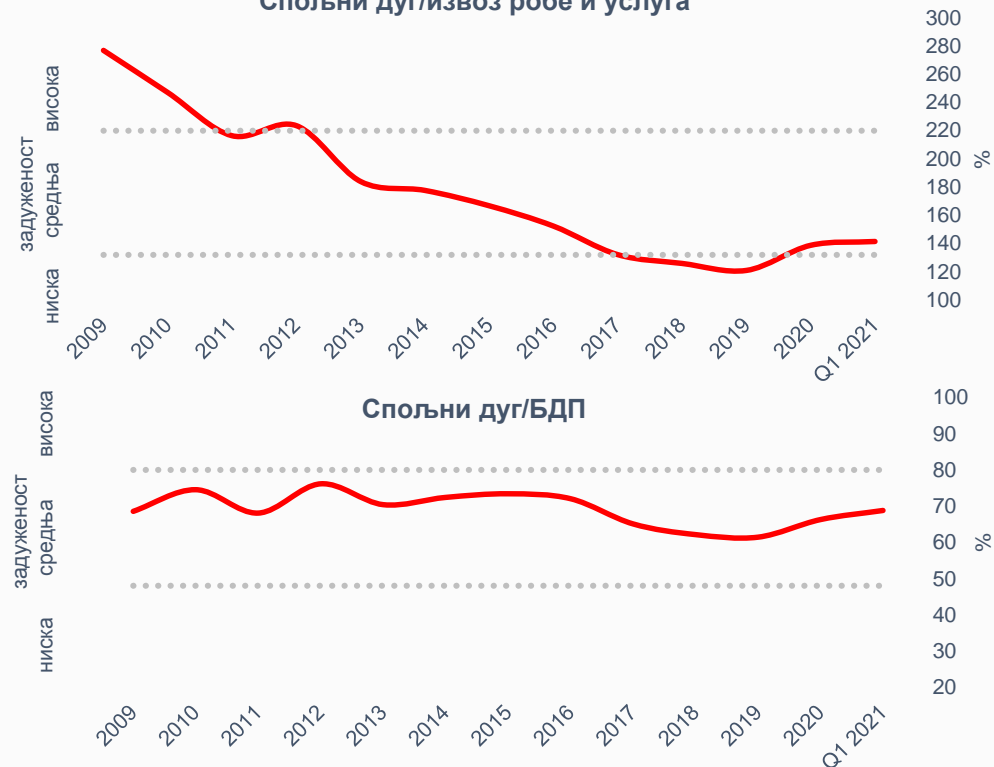
* Текући трансфери између резидентних и нерезидентних домаћинстава.

На крају првог квартала 2021. године укупан спољни дуг износио је 68,8% БДП.

Спољни дуг, у млрд евра

Спољни дуг/извоз робе и услуга

Спољни дуг/БДП

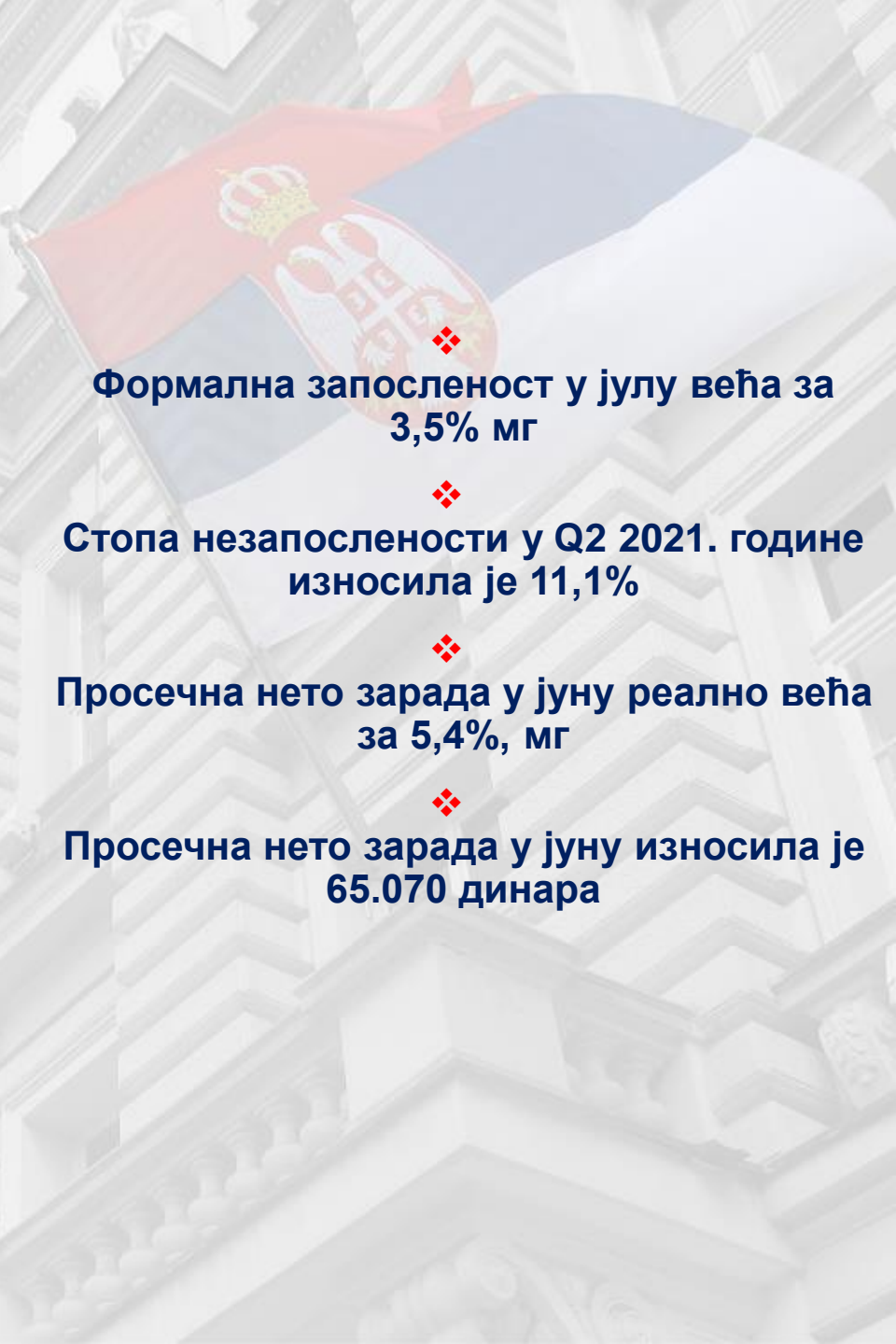
Задуженост предузећа је повећана за 347,3 мил. евра, а банкарски сектор је смањио задуженост за 146,1 мил. евра у поређењу са крајем претходне године. Истовремено задуженост јавног сектора је повећана за 1,3 млрд евра.

На крају првог квартала 2021. године, у поређењу са крајем 2020. године повећани су рацио спољни дуг према извозу и рацио спољни дуг према БДП. На повећање оба рациа, највећи утицај имала је продаја државних обвезница на међународном финансијском тржишту у износу од милијарду евра, са циљем помоћи привреди у време економске неизвесности изазване епидемијом вируса корона.

Према критеријумима Светске банке*, тренутни ниво спољног дуга према извозу, као и према БДП Србију сврстава у ред средње задужених земаља.

* Према критеријумима Светске банке, земља је ниско задужена ако је однос спољног дуга и извоза робе и услуга испод 132%, а високо задужена ако је тај однос изнад 220%. Према истим критеријумима, земља је ниско задужена ако је однос спољног дуга и БДП испод 48%, а високо задужена ако је тај однос изнад 80%.

ТРЖИШТЕ РАДА

❖
Формална запосленост у јулу већа за
3,5% мг

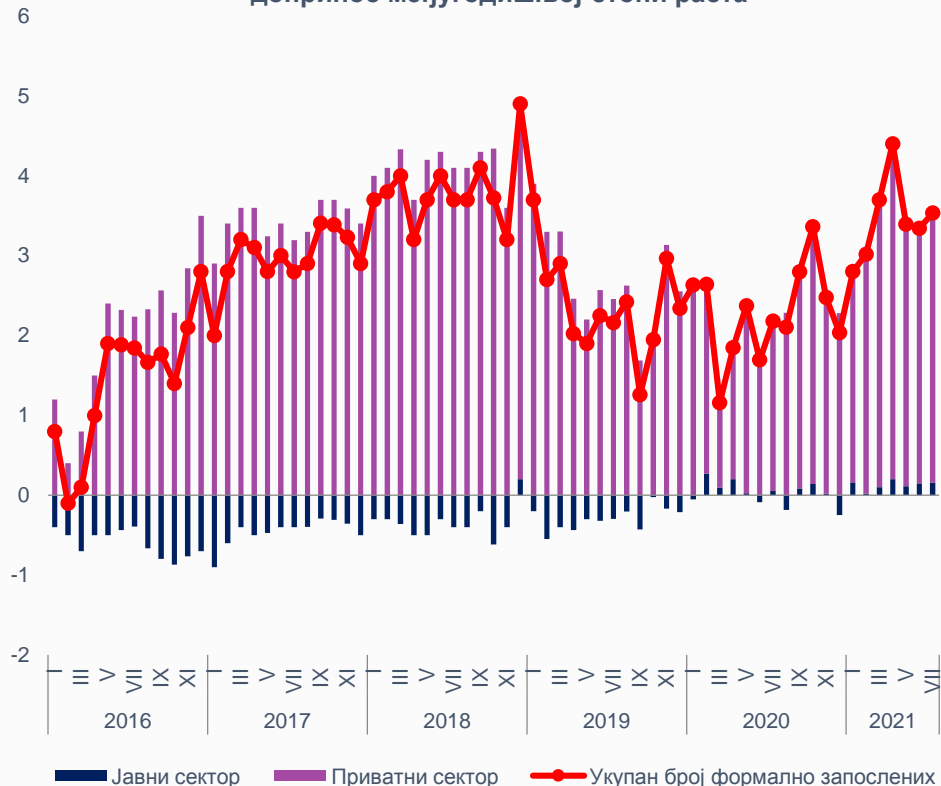
❖
Стопа незапослености у Q2 2021. године
износила је 11,1%

❖
Просечна нето зарада у јуну реално већа
за 5,4%, мг

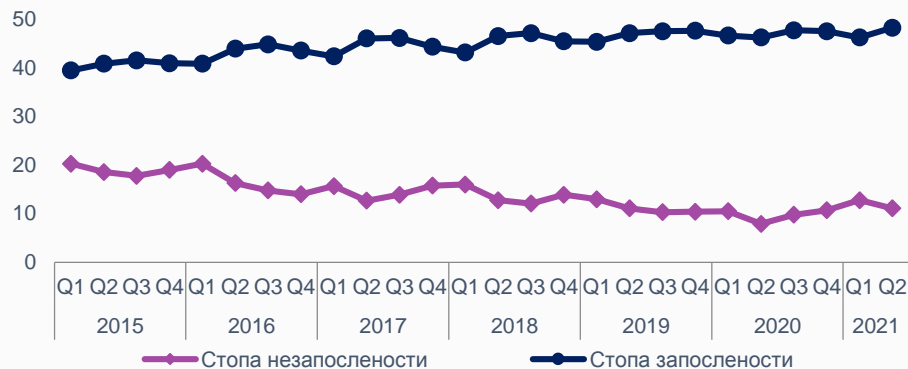
❖
Просечна нето зарада у јуну износила је
65.070 динара

Број формално запослених у јулу према евиденцији ЦРОСО* наставио је са растом и био је међугодишње већи за 3,5%.

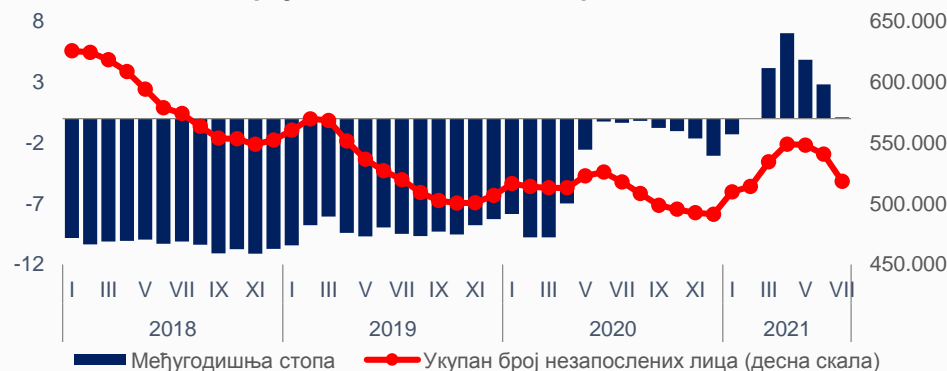
Просечан број формално запослених, допринос међугодишњој стопи раста

Стопа запослености и незапослености према АРС

Број незапослених лица према НСЗ

Успех економског пакета мера верификован је изостанком значајнијих негативних ефеката пандемије на тржиште рада. Очувана су радна места и зараде, како у приватном тако и у јавном сектору, а сценарио осетнијег повећања незапослености је избегнут.

Према ЦРОСО евиденцији повећање запослености у јулу на међугодишњем нивоу готово у потпуности је резултат раста запослености у приватном сектору од 4,7%, док је у јавном сектору број запослених био већи за 0,6%. Посматрано по делатностима најзначајнији међугодишњи раст у јулу је регистрован у прерађивачкој индустрији, трговини, ИКТ и стручним, научним и техничким делатностима.

У периоду јануар-јул запосленост је порасла за 3,5%, мг.

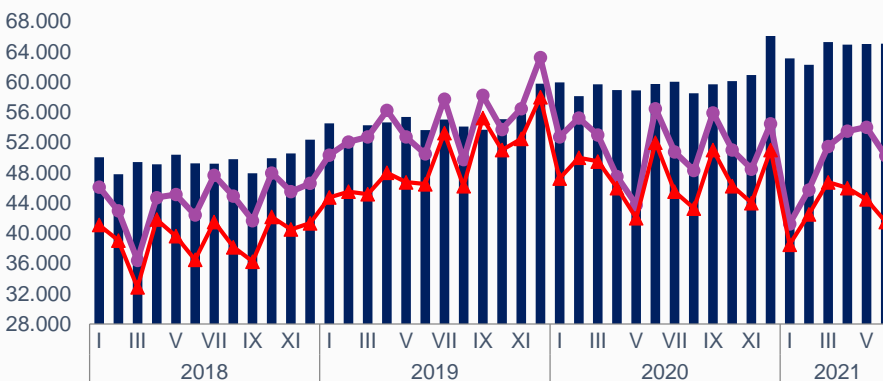
С друге стране према подацима Националне службе за запошљавање број незапослених лица у јулу је био готово непромењен. Према промењеној методологији Анкете о радној снази у другом кварталу 2021. године стопа незапослености је износила 11,1%, док је истовремено, стопа запослености износила 48,3%.

* Централни регистар обавезног социјалног осигурања

Добро стање на тржишту рада огледа се у расту зарада, који је резултат, пре свега, опште стабилности економије и привредног раста. Просечна нето зарада је у јуну међугодишње повећана за 8,9% номинално, односно 5,4% реално и износила је 65.070 динара.

■ Просечна нето зарада, ЕУР

■ Просечна нето зарада, РСД
 — Просечна нето зарада, номинална стопа раста (десна скала)
 —▲ Просечна нето зарада, реална стопа раста (десна скала)

Просечна нето зарада, допринос реалној стопи раста

■ Јавни сектор ■ Приватни сектор —● Просечна нето зарада

Просечна нето зарада, допринос реалној стопи раста

■ Пољопривреда, шумарство и рибарство ■ Индустија ■ Грађевинарство ■ Услуге

Секторски посматрано, најзначајнији раст зарада је забележен у прерађивачкој индустрији и трговини. У оквиру јавног сектора највећи раст бележе зараде у здравству.

Међугодишњи реални раст зарада у јуну био је вођен повећањем зарада у приватном сектору од 6,4% и потпомогнут растом зарада у јавном сектору за 3,7%. Раст зарада у јавном сектору резултат је одлуке Владе о повећању зарада у јавном сектору, почев од јануара 2021. године, за 5,0% запосленима у здравству, а осталима за 3,5%, као и додатних 1,5% од априла.

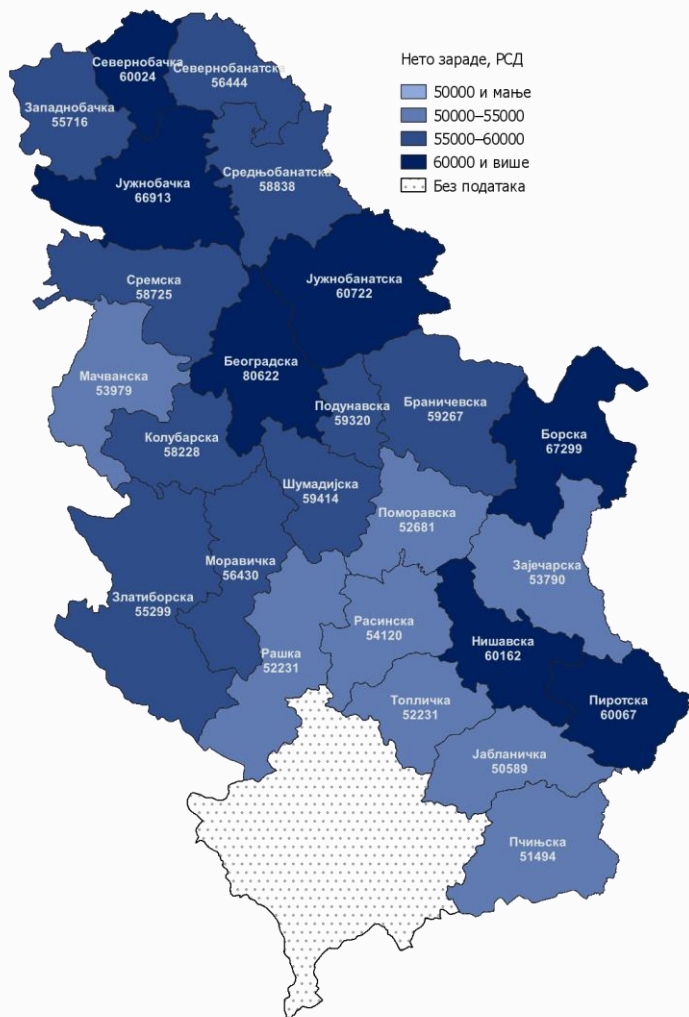
У периоду јануар-јун просечна нето зарада је реално повећана за 6,2%, мг.

На општи раст зарада утицала је одлука о повећању минималне цене рада са 172,54 динара по радном часу колико је износила у 2020. години на 183,93 у 2021. години.

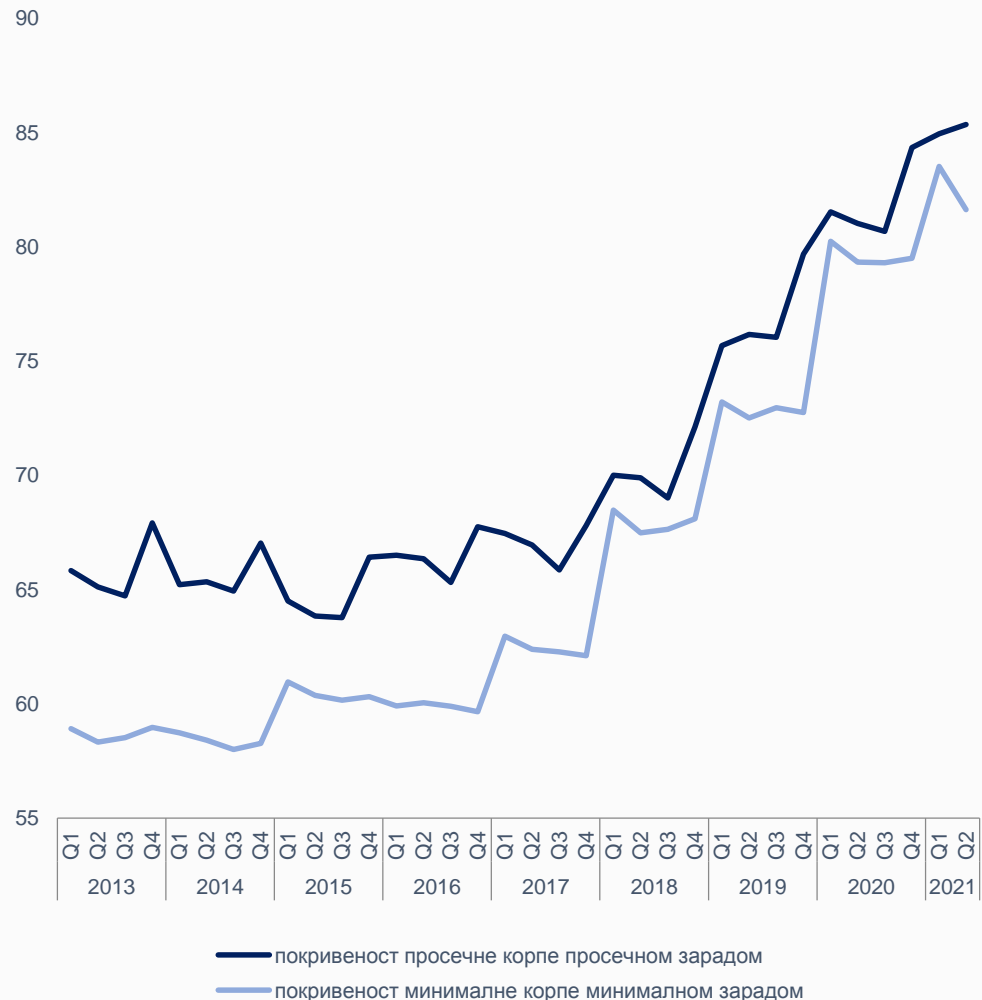
Извор: РЗС, прерачунато у МФИН

Активне мере Владе РС креиране су у смеру смањења идентификованих регионалних и социјалних неједнакости.

Просечне нето зараде по областима, јун 2021. године

Однос зараде и потрошачке корпе

Регионални критеријум при субвенционисању инвестиција, активна улога државе у социо-економском дијалогу, првенствено по питању минималне цене рада, као и увођење принципа родно одговорног буџетирања обезбедили су континуирано смањење проблема вертикалних и хоризонталних неједнакости.

Извор: РЗС и Министарство трговине, туризма и телекомуникација

МОНЕТАРНА КРЕТАЊА

❖
Међугодишња инфлација је у јулу
износила 3,3%

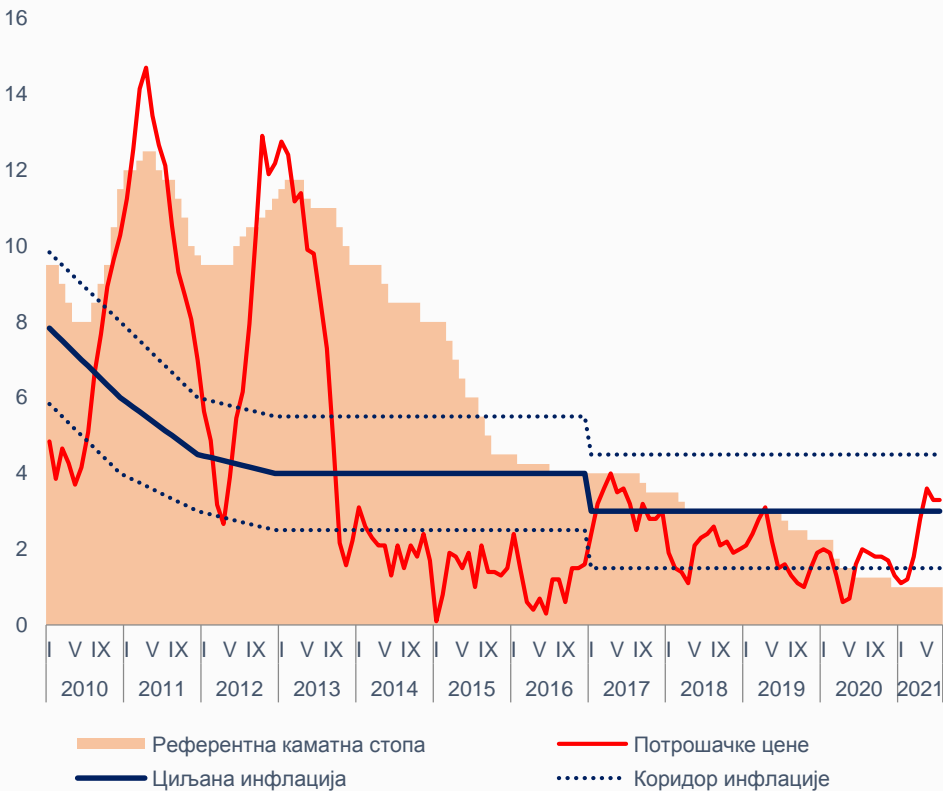
❖
Кредитна активност је номинално већа
за 8,5% у односу на јул 2020. године

❖
Динар је у јулу у просеку апрецирао за
1,1% реално, мг

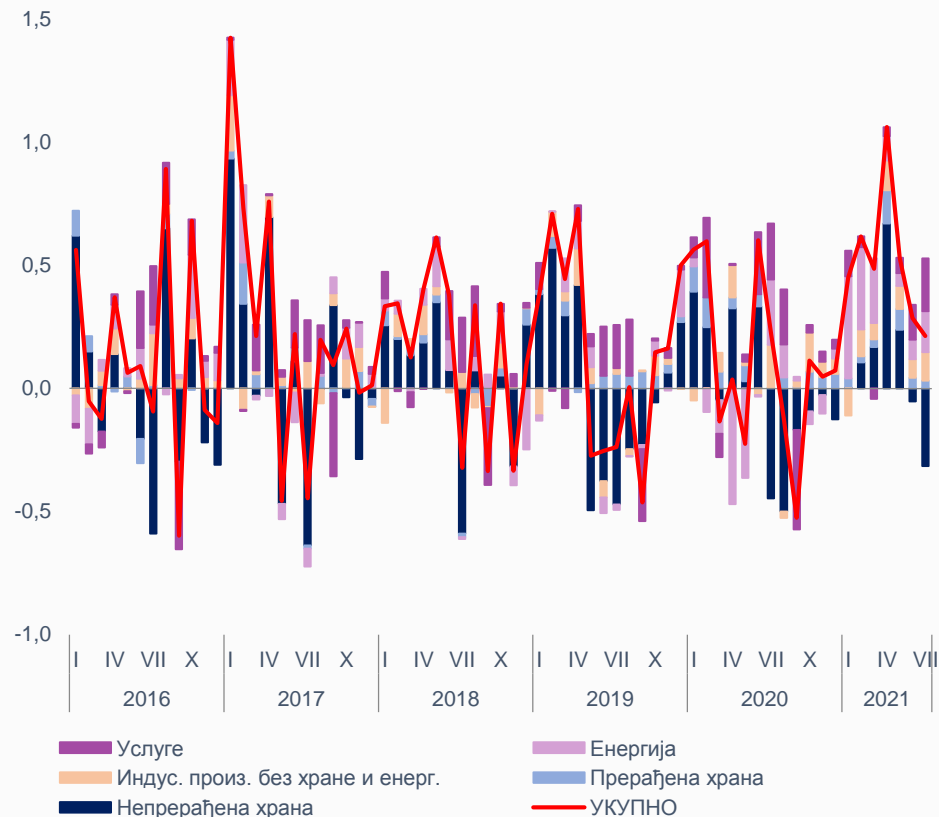
❖
Девизне резерве на крају јула износе
14.580 мил. евра

Инфлација се средином 2021. године кретала на нешто вишем нивоу у односу на претходни период, што је било последица утицаја фактора привременог карактера. НБС је у септембру задржала референтну каматну стопу на нивоу од 1,00%.

Инфлација, међугодишње стопе раста, у %

Доприноси месечној инфлацији, п.п.

На још увек ниске инфлаторне притиске указује кретање базне инфлације, која је у јулу износила 1,9%, мг.

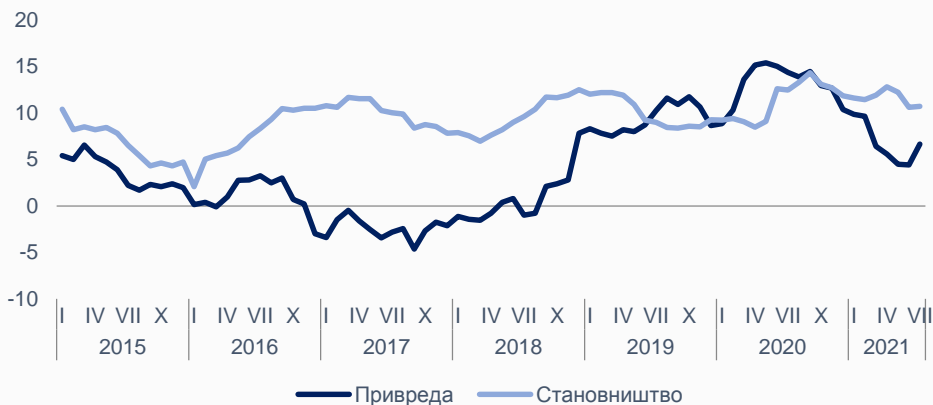
Повећање инфлације у јулу вођено је дејством привремених фактора – повећањем светских цена нафте, поврћа, као и њеном ниском базном вредношћу.

На месечном нивоу потрошачке цене су у јулу биле веће за 0,2%, пре свега због повећања цена нафтних деривата, туристичких аранжмана и дувана.

Добра привредна кретања, са стопама раста већим од очекиваних, одсуство значајнијих инфлаторних притисака, уз тренутна позитивна инфлациона очекивања, као и убрзан опоравак светске привреде утицало је да НБС задржи референтну каматну стопу на нивоу од 1,00%, који је установљен у децембру 2020. године.

Укупна кредитна активност је и у јулу 2021. године наставила да бележи раст, захваљујући ефектима мораторијума, а позитиван допринос пружају и кредити из гарантне шеме.

Међугодишње стопе раста кредитне активности

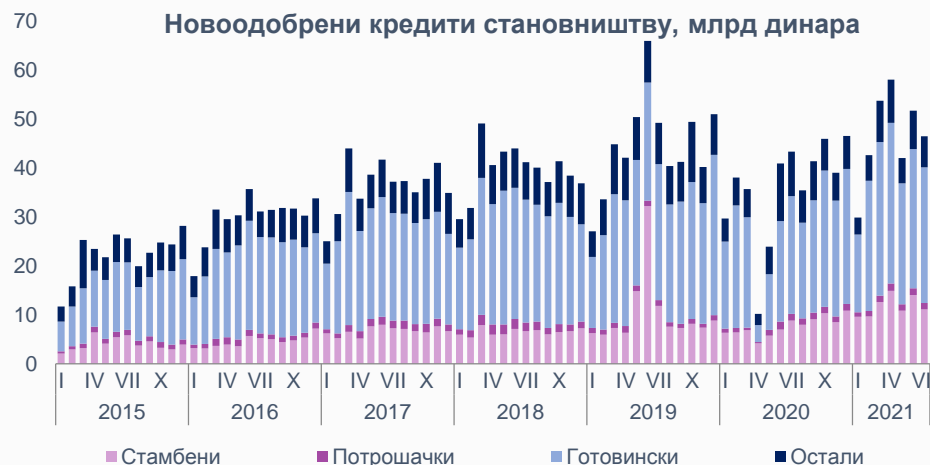
Кредитна активност, доприноси м. стопи

Новоодобрени кредити привреди, млрд динара

Новоодобрени кредити становништву, млрд динара

Позитиван допринос расту кредита дали су и привреда и становништво, а задржана је и повољна структура кредита, пре свега код привреде, где је учешће инвестиционих кредита било веће од кредита за обртна средства. На крају јула рачио проблематичних кредита износио је 3,5%.

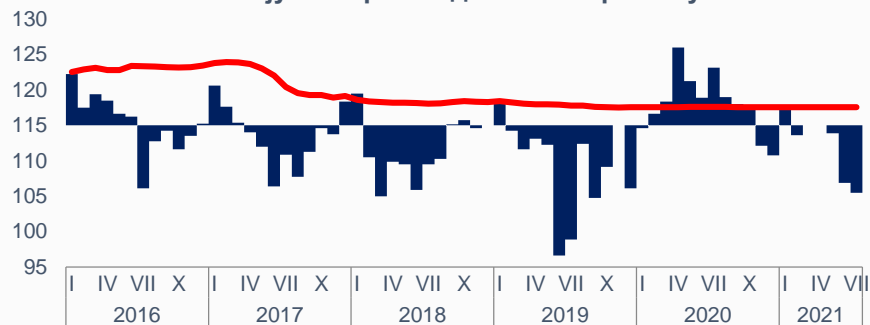
У јулу је регистровано номинално повећање пласмана привреди од 6,6%, а кредитна активност становништву је порасла по стопи од 10,7%, м.г., номинално. Каматна стопа на укупне новоодобрене динарске кредите је повећана за 0,3 п.п, м.г, и износила је 5,82%. Укупни новоодобрени кредити су повећани за 5,9%, м.г.

Захваљујући ефектима претходног ублажавања монетарне политике, услови задужевања на домаћем тржишту остали су повољни и током 2021. године, што је наставило да подстиче кредитну активност, уз даљи раст учешћа динарских кредита у укупним кредитима.

Извор: НБС

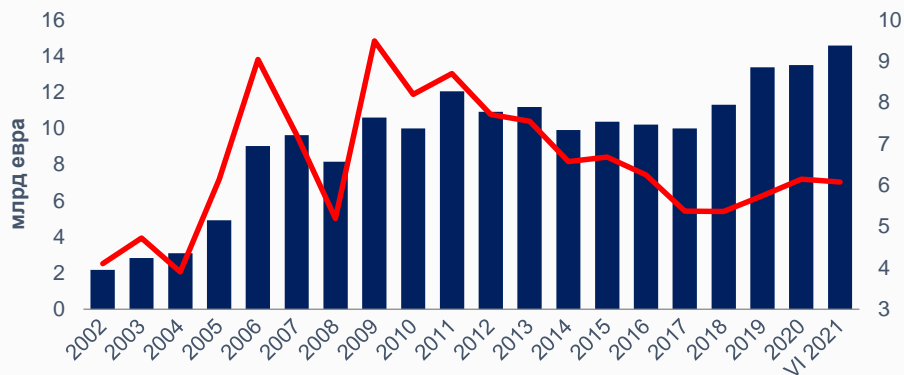
Динар је просечно у јулу 2021. године међугодишње реално апрецирао за 1,1%, док се номинално није мењао. Девизне резерве су у јулу биле веће за 7,8% у односу на исти месец претходне године и износиле су 14,6 млрд евра.

Кретање девизног курса и интервенције НБС на међубанкарском девизном тржишту

■ Интервенције НБС, нето, мил. евра (десна скала)
 — Просечан девизни курс – EUR/RSD

Покривеност увоза роба и услуга девизним резервама

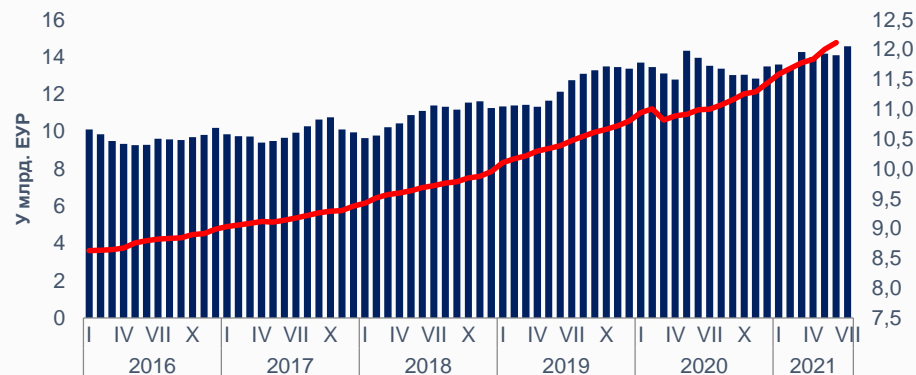
■ Девизне резерве НБС (лева скала)
 — У месецима увоза робе и услуга (десна скала)*

Реални и номинални курс, индекси децембар 2010=100

— Просечни реални девизни курс – EUR/RSD
 — Просечни номинални девизни курс – EUR/RSD

Девизне резерве и девизна штедња становништва, млрд ЕУР

■ Девизне резерве НБС — Девизна штедња становништва (десна скала)

Кретања на девизном тржишту карактерише релативна стабилност девизног курса, упркос негативним ефектима коронавируса.

Ради ублажавања прекомерних краткорочних осцилација курса динара НБС је у јулу интервенисала на међубанкарском девизном тржишту нето куповином девиза у износу од 380 мил. евра.

Девизне резерве НБС су крајем јула биле више за 488,5 мил. евра у односу на претходни месец, што је првенствено резултат прилива по основу активности Народне банке Србије на домаћем девизном тржишту.

Извор: НБС

ФИСКАЛНА КРЕТАЊА

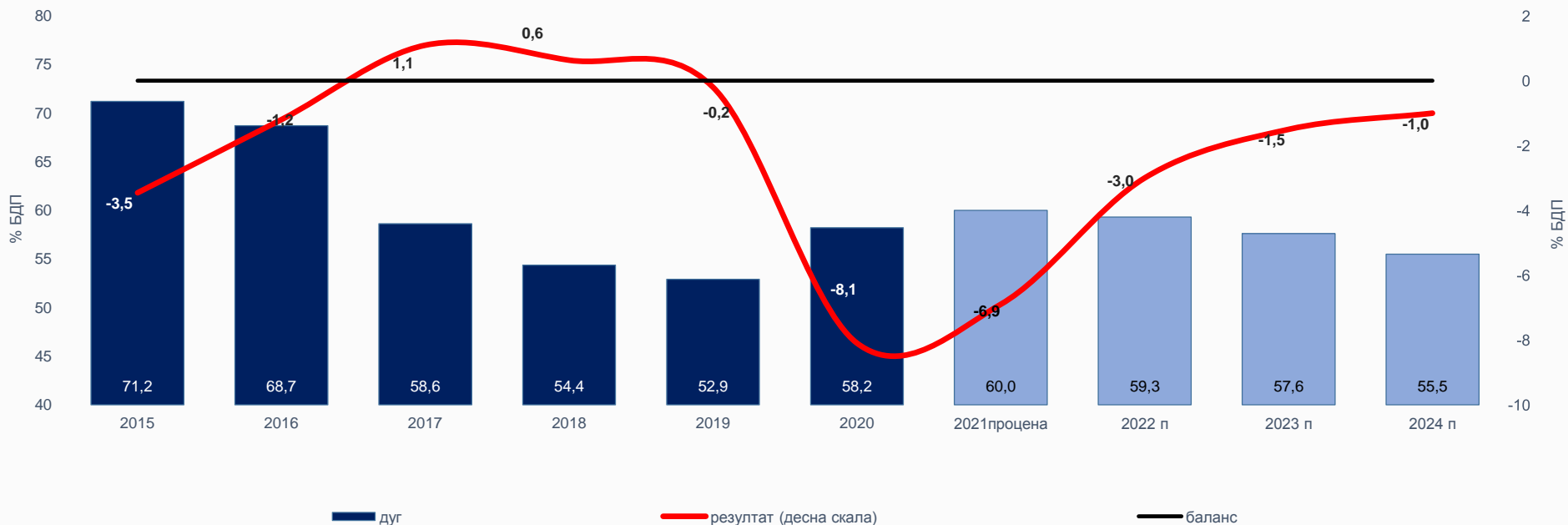
❖
Фискални дефицит у 2020. и 2021. години привремено већи.

❖
Дефицит у 2020. години (8,1% БДП) последица је виших расхода због пакета мера подршке и набавке медицинске опреме.

❖
Дефицитом у 2021. години од 6,9% БДП обезбеђен је додатни пакет фискалних мера у износу од 4,6% БДП. Предвиђена је помоћ најугроженијим секторима и додатна подршка становништву. Такође, наставља се тренд раста капиталних расхода чији ниво ће достићи 7,2% БДП.

❖
Подршка привреди и становништву у условима пандемије, утицала је на повећање јавног дуга. Јавни дуг је под контролом, стабилно испод 60% БДП.

Фискални резултат и дуг опште државе, % БДП

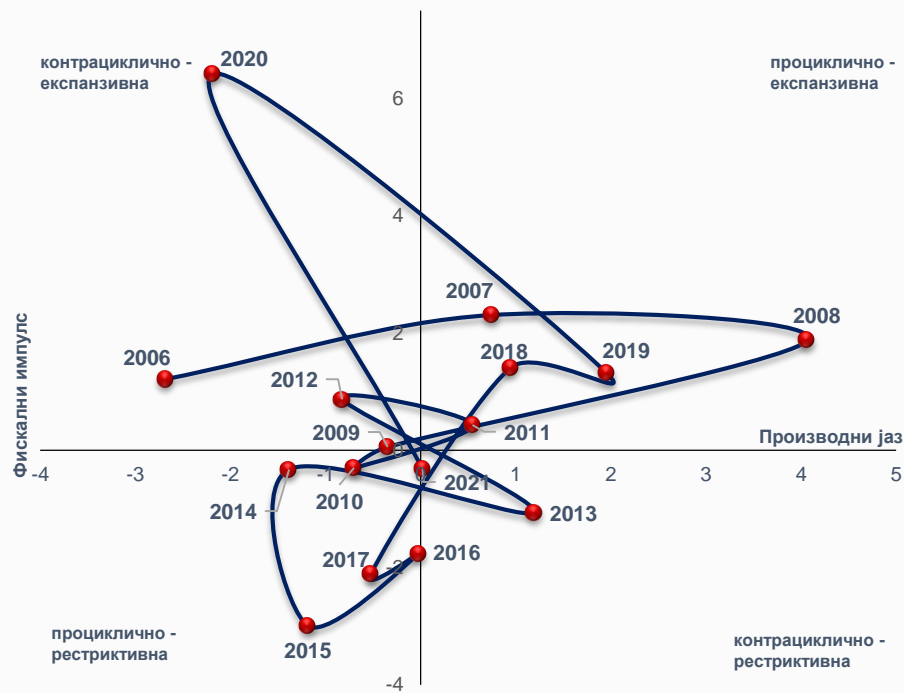
У наредном средњорочном периоду предвиђено је умерено смањење дефицита опште државе како би се путем фискалне политике обезбедила потребна флексибилност националне економије на евентуалне екстерне шокове. То се, пре свега, односи на расходну страну, у виду повећања јавних инвестиција, као и додатног улагања у здравствени систем. На приходној страни приоритет ће остати даље смањење пореског оптерећења зарада и наставак борбе против пореске евазије и сиве економије.

Циклично прилагођени и структурни фискални биланс

Производни јаз, циклично прилагођени и структурни фискални биланс у периоду 2005–2024. год, % БДП

Карактер фискалне политике и производни јаз за период 2005–2021. године

Структурна фискална позиција земље није значајно нарушена, због тога што су спроведене мере помоћи привреди из домена фискалне политике временски ограниченог карактера. Фискална политика у 2021. години је умерено рестриктивна и по карактеру неутрална, највећим делом због нешто нижег обима новог пакета економске помоћи привреди и становништву. У периоду од 2022. до 2024. године контрациклични карактер фискалне политике је нешто израженији, услед постављених циљева уравнотежења и стабилизације јавних финансија, у условима позитивног производног јаза.

* За оцену циклично прилагођеног фискалног биланса коришћена је дезагрегирани приступ ОЕЦД методологије. Детаљнији опис коришћене методологије може се пронаћи у Фискалној стратегији за 2013. годину са пројекцијама за 2014. и 2015. годину или путем линка <http://www.mfin.gov.rs/pages/article.php?id=8626>.

** Структурни примарни биланс се добија искључивањем прихода и расхода по основу камата, као и једнократних прихода и расхода из циклично прилагођеног резултата.

*** Карактер фискалне политике се оцењује комбиновањем производног јаза и тзв. фискалног импулса. Фискални импулс дефинише фискалну политику као експанзивну или рестриктивну и у овом случају је добијен као разлика два узастопна структурна примарна биланса.

Проактивни одговор Србије на пандемију COVID-19 у 2020. години

Влада је предузела проактивне мере за сузбијање негативних ефеката глобалне пандемије COVID-19 и пружања подршке својој локалној економији. Србија је ушла у кризу са снажном фискалном позицијом и ниским јавним дугом, захваљујући кредибилним фискалним мерама током последњих година

	% БДП	
Мере пореске политике	Одложено плаћање пореза на зараде и доприноса за приватни сектор током ванредног стања и за један додатни месец; приватне компаније ће ове обавезе отплаћивати на рате, али не пре јануара 2021. године	3,1
	Одложено плаћање аконтације за други квартал 2020. пореза на добит правних лица	0,4
	Ослобађање од плаћања ПДВ за све донаторе	–
	Укупно	3,5
Директна подршка приватном сектору	Директна подршка предузетницима који плаћају паушални порез и предузетницима који плаћају порез на стварне приходе, микро, малим и средњим предузећима у приватном сектору - три месеца исплата нето минималне зараде и још два додатна месеца исплата 60% нето минималне зараде	2,4
	Директна подршка великим приватним компанијама - подршка у износу од 50% нето минималне зараде (за време ванредног стања) запосленима који су добили решење о престанку рада (на основу чл. 116 и 117 Закона о раду).	0,1
	Директна подршка хотелијерском сектору - 350 € по кревету, 150 € по соби	0,03
	Директна подршка угоститељима, туристичким агенцијама, хотелима и rent a car агенцијама (износ од 30.000 РСД)	0,05
	Директна подршка спортским клубовима	0,02
	Укупно	2,5
Мере за очување ликвидности приватног сектора	Програм финансијске подршке током кризе COVID-19 преко Фонда за развој Републике Србије	0,4
	Гарантне шеме за подршку економији током кризе COVID-19	4,4
	Укупно	4,8
Остале мере	Мораторијум на дивиденде до краја године, искључујући јавна предузећа и губитак прихода који произлази из дивиденди	0,3
	Мере повећања зарада и друга директна новчана помоћ (10% повећање плата здравствених радника, директна новчана помоћ од 4.000 РСД свим пензионерима, подршка пољопривредним произвођачима, нова додатна помоћ свим пензионерима у износу од 5.000 и Covid бонус за раднике у здравству)	0,5
	Фискални подстицај - подстицање домаће тражње	1,3
	Укупно	2,1
Процена утицаја фискалних мера	Укупно	8,5
Укупан пакет мера	Укупно	12,9

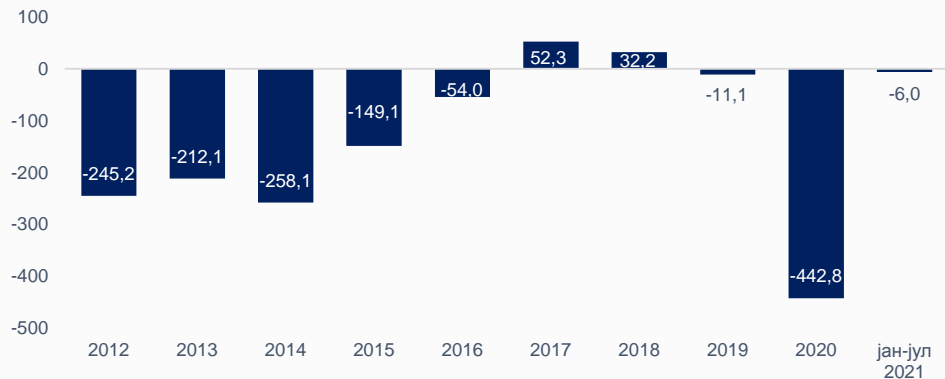
Пакет мера за подршку привреди и становништву у 2021. години

Позитивни ефекти претходног програма економске подршке пренели су се и на почетак 2021. године, али продужено деловање пандемије, са неизвесним временским трајањем, условило је потребу за новим пакетом подршке привреди и становништву

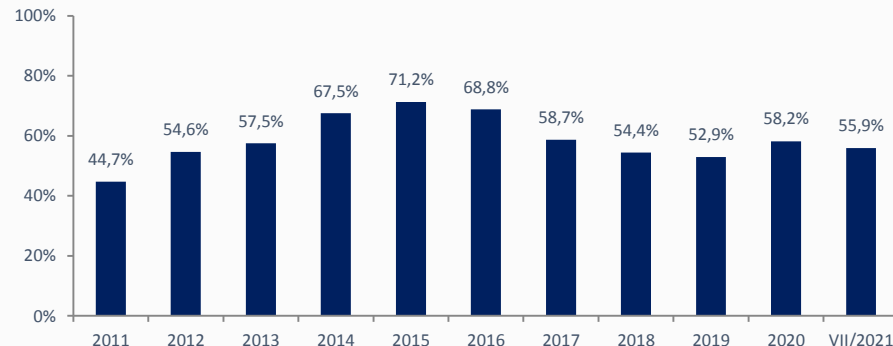
Директна подршка приватном сектору	у % БДП
Директна подршка приватном сектору - 3 месеца 50% минималне зараде свим предузетницима, микро, малим, средњим и великим предузећима	1,2
Директна помоћ хотелима у градским срединама	0,0
Директна секторска подршка - угоститељство, туристичке агенције, хотели и rent a car агенције	0,1
Самостални уметници	0,0
Директна секторска подршка - сектор превозника путника у друмском саобраћају и аутобуских станица - 600 € по аутобусу	0,0
Укупно	1,3
Мере за очување ликвидности приватног сектора	
Продужење постојеће гарантне шеме за подршку економији током кризе COVID-19	1,0
Успостављање нове гарантне шеме за подршку најугроженијим секторима/предузећима	1,0
Укупно	2,0
Остале мере	
Фискални подстицај - подстицање домаће тражње	1,2
Бонус за вакцинацију	0,1
Укупно	1,4
Процена утицаја фискалних мера	2,7
Укупан пакет мера	4,6

У периоду јануар-јул 2021. године остварен је дефицит опште државе у висини од 6 млрд динара, док је јавни дуг на нивоу од 55,9% БДП

Фискални резултат опште државе у периоду 2012. – јул 2021. године

Јавни дуг опште државе у %БДП у периоду 2011.- јул 2021. године

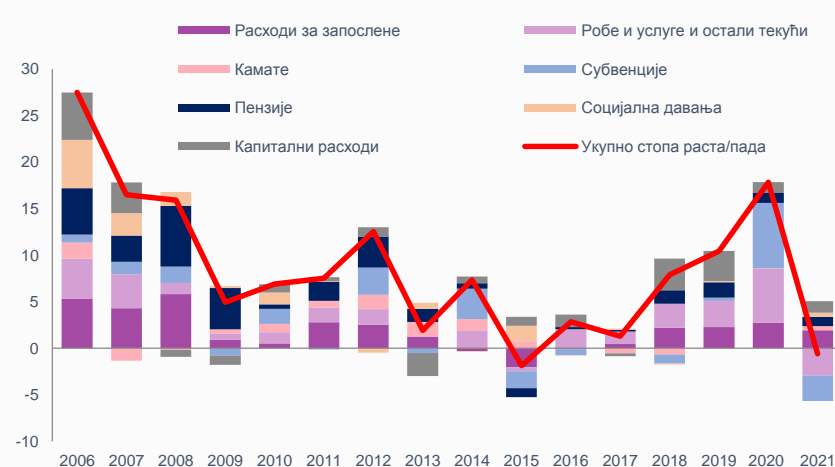

На нивоу опште државе у периоду јануар-јул 2021. године забележен је фискални дефицит у износу од 6 млрд динара и примарни фискални суфицит у износу од 73,1 млрд динара. У посматраном периоду приходи су остварили раст од 25,7%, услед боље наплате социјалних доприноса, док су расходи остварили пад од 0,6 %.

Доприноси годишњој стопи раста прихода у периоду 2006. - јул 2021. године

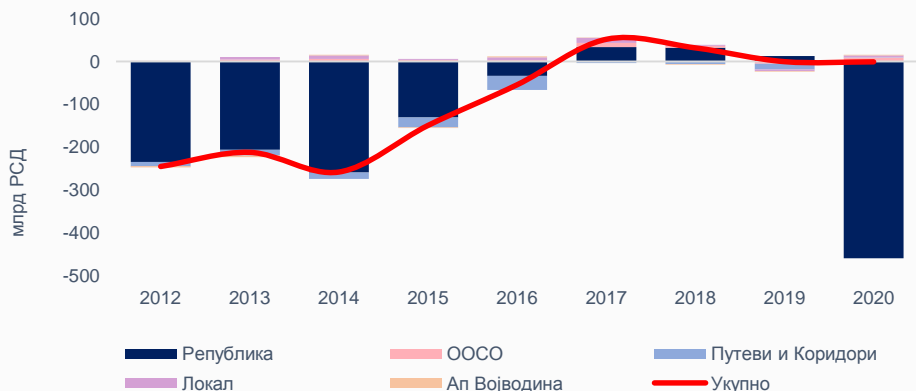

Доприноси годишњој стопи раста расхода у периоду 2006.- јул 2021. године

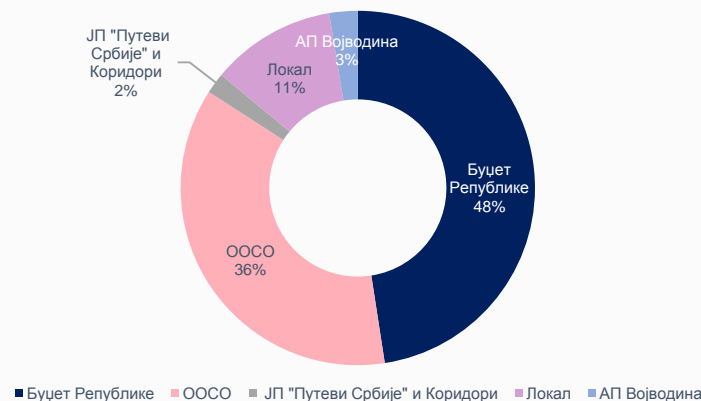

У периоду јануар-јул 2021. године буџет Републике је остварио дефицит од 39,6 млрд динара

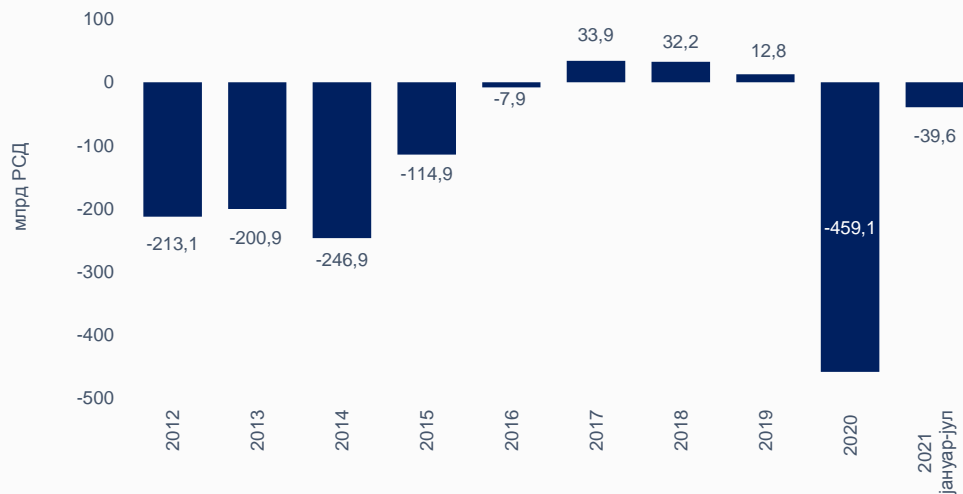
Консолидовани резултат опште државе по нивоима власти за период 2012–2020. године

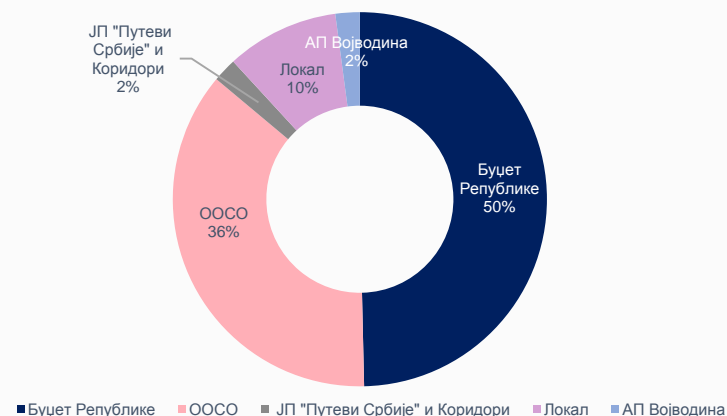
Структура консолидованих јавних прихода по нивоима власти у јануар-јул 2021. године, у %*

Фискални резултат буџета Републике у периоду 2012. до јула 2021. године

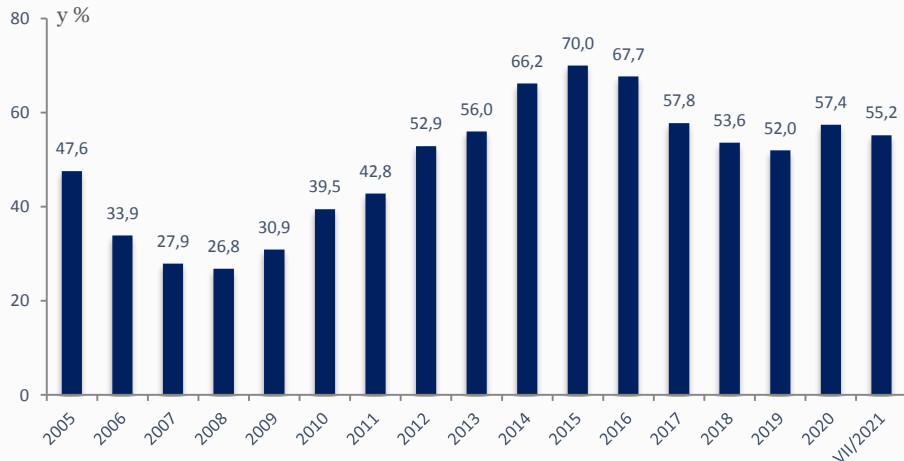
Структура консолидованих јавних расхода по нивоима власти у јануар-јул 2021. године, у %*

Посматрано по нивоима власти, у републички буџет се слива највећи део јавних прихода, док на расходној страни, поред буџета Републике значајно учешће имају фондови обавезног социјалног осигурања

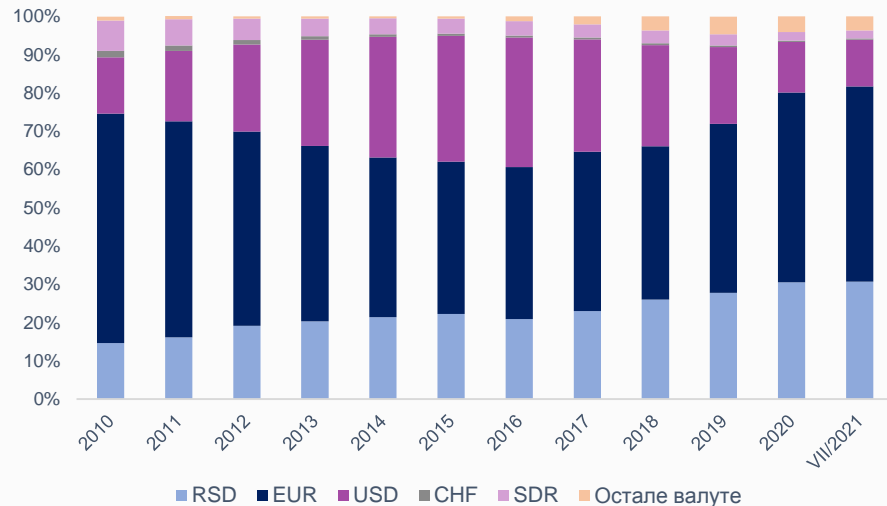
Дуг централног нивоа власти на крају јула 2021. године износи 55,2% БДП

Учешће јавног дуга Републике Србије у БДП*

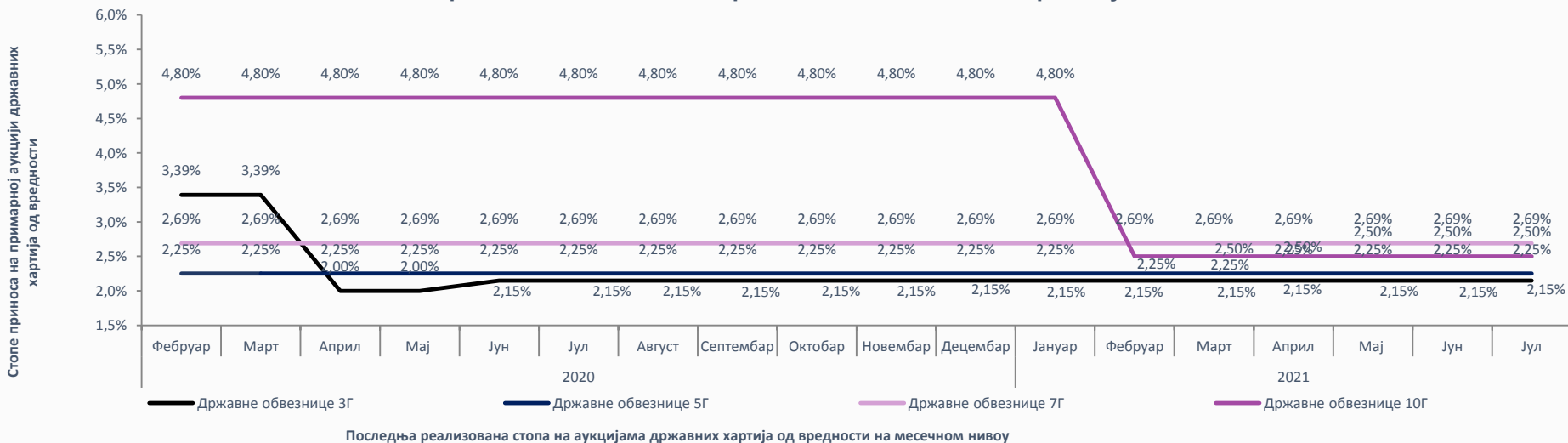

* Односи се на дуг централног нивоа власти

Валутна структура јавног дуга централне државе у периоду 2010- јул 2021.године

Кретање каматних стопа државних ХоВ на домаћем тржишту

Кредитни рејтинг Републике Србије и земаља у региону

**STANDARD
& POOR'S**

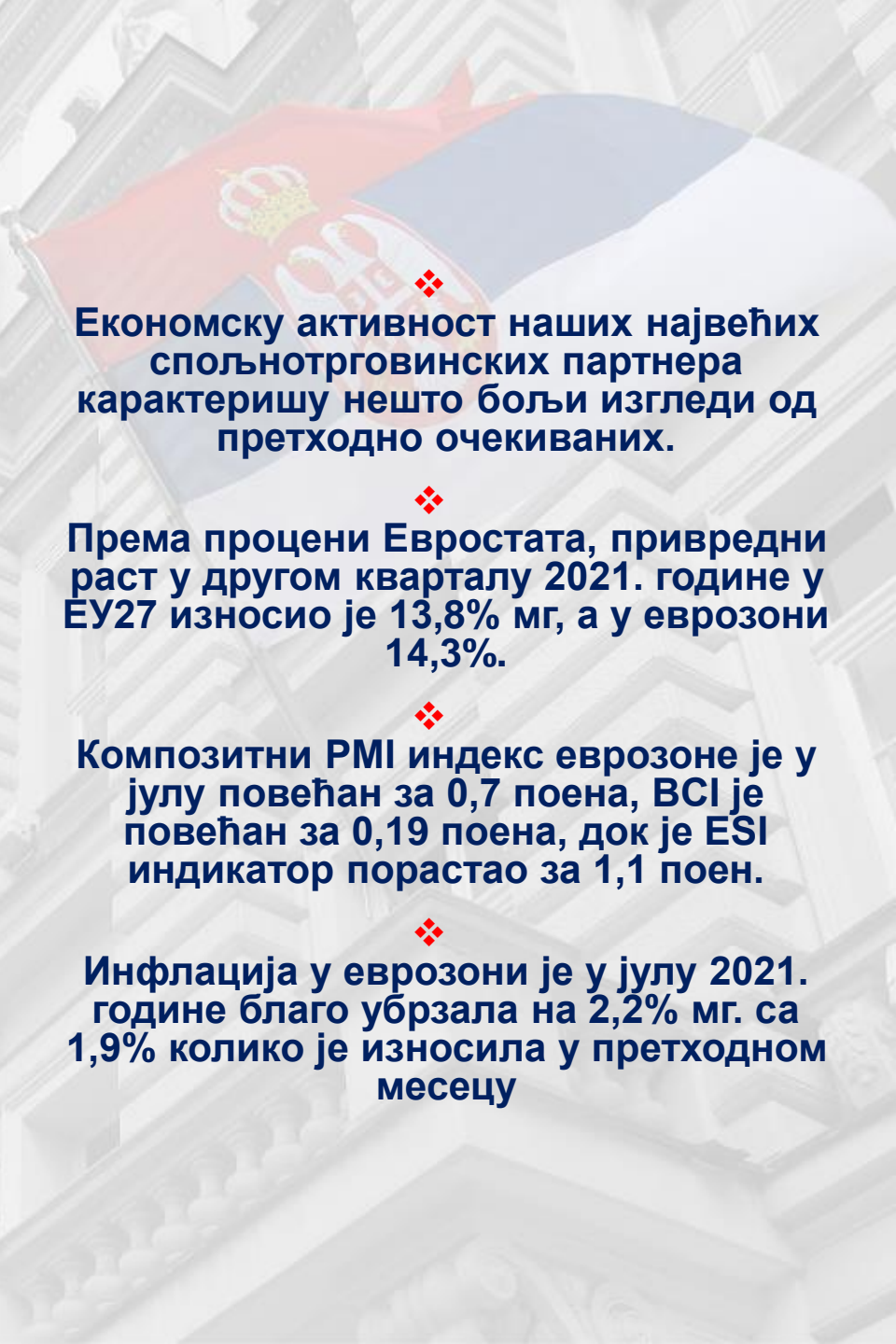
FitchRatings

MOODY'S

	Рејтинг	Промена	Рејтинг	Промена	Рејтинг	Промена
Србија	BB+	нема промене	BB+	нема промене	Ba2	нема промене
Бугарска	BBB	нема промене	BBB	нема промене	Baa1	нема промене
Хрватска	BBB-	нема промене	BBB-	нема промене	Ba1	нема промене
Мађарска	BBB	нема промене	BBB	нема промене	Baa3	нема промене
Румунија	BBB-	нема промене	BBB-	нема промене	Baa3	нема промене
Македонија	BB-	нема промене	BB+	нема промене	/	нема промене
Босна и Херцеговина	B	нема промене	/	/	B3	нема промене
Црна Гора	B	нема промене	/	/	B1	нема промене

- Standard and Poor's – S&P** – У јуну 2021. године, Рејтинг агенција Standard and Poor's потврдила је кредитни рејтинг Србије на нивоу BB+ уз стабилне изгледе за његово даље повећање. У свом извештају агенција је истакла да је ниво кредитног рејтинга на нивоу BB+ резултат дугогодишње макроекономске стабилности, високог нивоа девизних резерви и уређених јавних финансија. Захваљујући мерама фискалне дисциплине Владе Републике Србије у претходном периоду, као и мерама фискалне консолидације, Србија је ушла у ову кризу знатно спремнија и са боље уравнотеженим финансијама у односу на кризу пре десет година. Такође смањењем јавног дуга у претходним годинама створено је довољно фискалног простора, тако да фискална политика у условима кризе може да подржи додатно задуживање за опоравак економије од негативног утицаја пандемије и да успори економски пад српске привреде.
- Fitch Ratings** – У септембру 2021. године, агенција Fitch Ratings потврдила је кредитни рејтинг Републике Србије на нивоу BB+ са стабилним изгледом за даље побољшање. Добри економски резултати Србије остварени у периоду пре и задржани током пандемије, као и успешно спроведене мере фискалне консолидације, резултирали су постизањем стабилних и одрживих јавних финансија стварајући услове за економски опоравак и дугорочни одрживи макроекономски развој. Све то омогућило је Влади Републике Србије да у условима глобалне кризе, изазване вирусом COVID-19, правовремено и брзо реагује великим пакетом мера подршке привреди и грађанима и да тако потенцијалне негативне последице кризе сведе на најмању могућу меру.
- Moody's** – У марту 2021. године, рејтинг агенција Moody's повећала је кредитни рејтинг Републике Србије на "Ba2" са "Ba3" уз стабилне изгледе за даље побољшање. Основни фактори, који су допринели унапређењу кредитног рејтинга, су отпорност српске економије на последице изазване пандемијом коронавируса, стабилан ниво средњорочног раста, као и очекивања да ће индикатори фискалне одрживости у Србији и даље бити изнад просека групе земаља са "Ba" кредитним рејтингом. Побољшање кредитног рејтинга у јако нестабилним околностима, услед пандемије коронавируса COVID-19, огромна је потврда економског напретка и резултата које је остварила Република Србија уз континуирану примену мера фискалне консолидације.

МЕЂУНАРОДНО ОКРУЖЕЊЕ

❖
Економску активност наших највећих спољнотрговинских партнера карактеришу нешто бољи изгледи од претходно очекиваних.

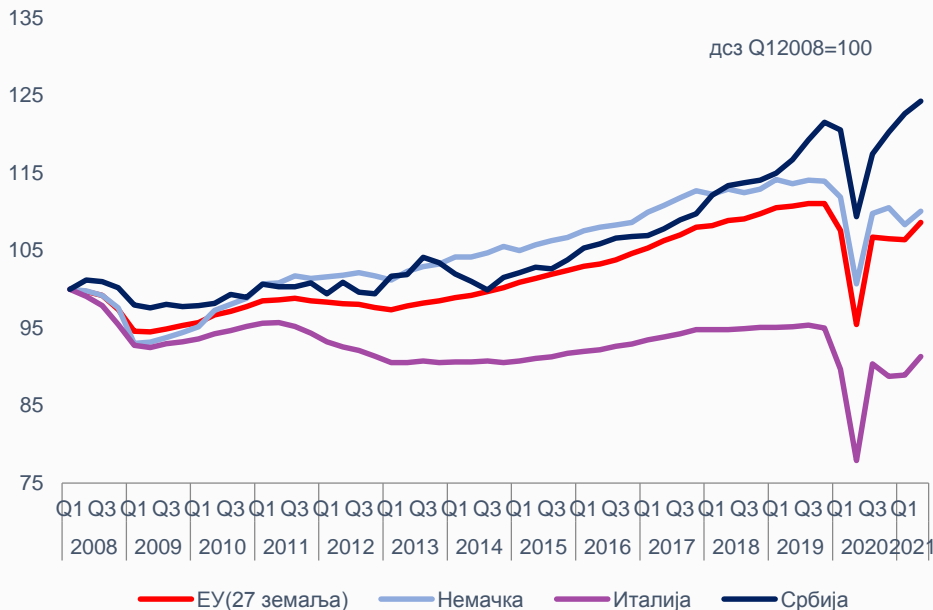
❖
Према процени Евростата, привредни раст у другом кварталу 2021. године у ЕУ27 износио је 13,8% м.г, а у еврозони 14,3%.

❖
Композитни PMI индекс еврозоне је у јулу повећан за 0,7 поена, BCI је повећан за 0,19 поена, док је ESI индикатор порастао за 1,1 поен.

❖
Инфлација у еврозони је у јулу 2021. године благо убрзала на 2,2% м.г. са 1,9% колико је износила у претходном месецу

Према процени Евростата, привредни раст еврозоне и ЕУ у другом кварталу 2021. године износио је 14,3% и 13,8% мг., респективно.

Кретање БДП главних спољнотрговинских партнера Србије

БДП (реалне стопе раста, %)

	2020	2021*	2022*
Еврозона	-6,5	4,6	4,3
Главни спољнотрговински партнери РС			
Италија	-8,9	4,9	4,2
Немачка	-4,8	3,6	4,1
Босна и Херцеговина	-5,5	3,5	3,3
Румунија	-3,9	7,4	4,9
Руска Федерација	-3,0	4,4	3,1
Црна Гора	-15,2	7,1	6,5

* Пројекција

Извор: ММФ WEO април и јул 2021, пролећне и летње пројекције ЕК 2021.

Економска активност наших највећих спољнотрговинских партнера, пре свега Немачке и Италије, али и у свим другим земљама ЕУ, постепено се опоравља након пада у 2020. години.

Према процени Евростата, Немачка привреда је у другом кварталу 2021. године забележила раст у односу на претходни квартал од 1,6%, док је међугодишњи раст износио 9,4%. Економију Италије у истом кварталу карактерише раст економске активности од 2,7% у поређењу са претходним кварталом, односно раст од 17,3% у односу на исти квартал претходне године.

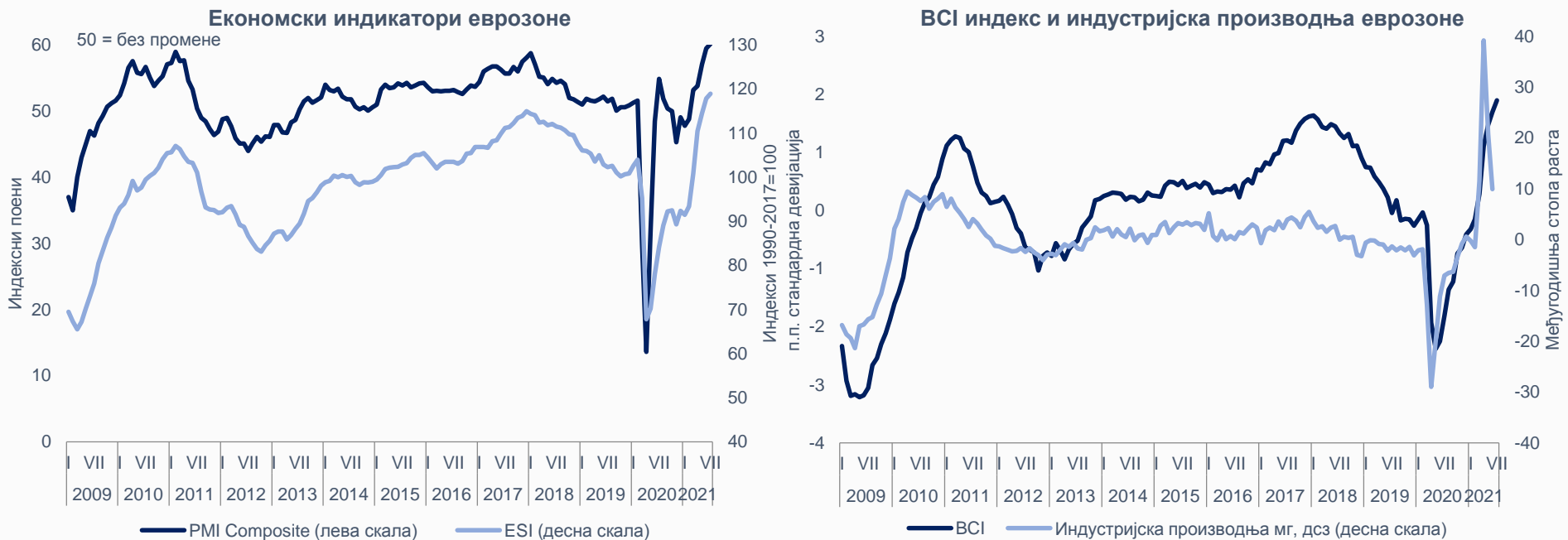
Економска кретања у 2020. године била су под снажним негативним утицајем услед пандемије коронавируса, што је условило примену строгих мера у борби против заразе кроз затварање великог броја економија. Тако у овом периоду европска економија улази у изненадну рецесију и бележи највеће смањење производње од Другог светског рада.

Према јулским пројекцијама ММФ, пад у еврозони у 2020. години је износио 6,5%, док се, под претпоставком да неће бити увођења нових рестриктивних мера, очекује раст од 4,6% и 4,3% у 2021. и 2022. години, респективно (побољшано очекивање за 0,2 п.п. и 0,5 п.п., респективно, у односу на априлску пројекцију). Присутан је висок ниво неизвесности у погледу остварења пројекције, при чему су у кратком року ризици и даље асиметрични наниже и у највећој мери тичу се појаве нових сојева вируса и успоравања темпа вакцинације.

ЕЦБ је у јулу донела одлуку да задржи референтну каматну стопу на рекордно ниском нивоу од 0%. Поред тога, ради обезбеђивања ликвидности, привремено ће се наставити са спровођењем додатних операција дугорочног рефинансирања под значајно повољнијим условима.

ФЕД је у јулу такође одлучио да задржи референтну стопу на распон од 0,00 до 0,25%.

Након изразито негативних кретања у марту и нарочито априлу 2020. године, као последица пандемије коронавируса, индикатори економске активности и пословне климе у еврозони указују на постепени опоравак, уз извесна колебања.

Композитни PMI индекс еврозоне је благо повећан са 59,5 поена у јуну на 60,2 поена у јулу, док је ESI индекс порастао на 119,0 поена (раст од 1,1 поена). Кретање ова два индикатора праћено је побољшањем показатеља пословне климе – BCI.

Динамика PMI индекса еврозоне у јулу 2021. године (60,2 поена) указује на даљи раст економске активности будући да је вредност индекса наставила да расте изнад границе од 50 поена. Сектор услуга је наставио да бележи раст економске активности, као и сектор производње.

ESI индикатор је такође забележио раст, а побољшање расположења у еврозони резултат је раста поверења код сектора индустрије и услуга, док су поверење потрошача и сектор грађевинарства забележили пад, а трговина је остала непромењена. Забележен је и раст BCI индекса на 1,90 поена, што је повећање од 0,20 поена у односу на претходни месец,

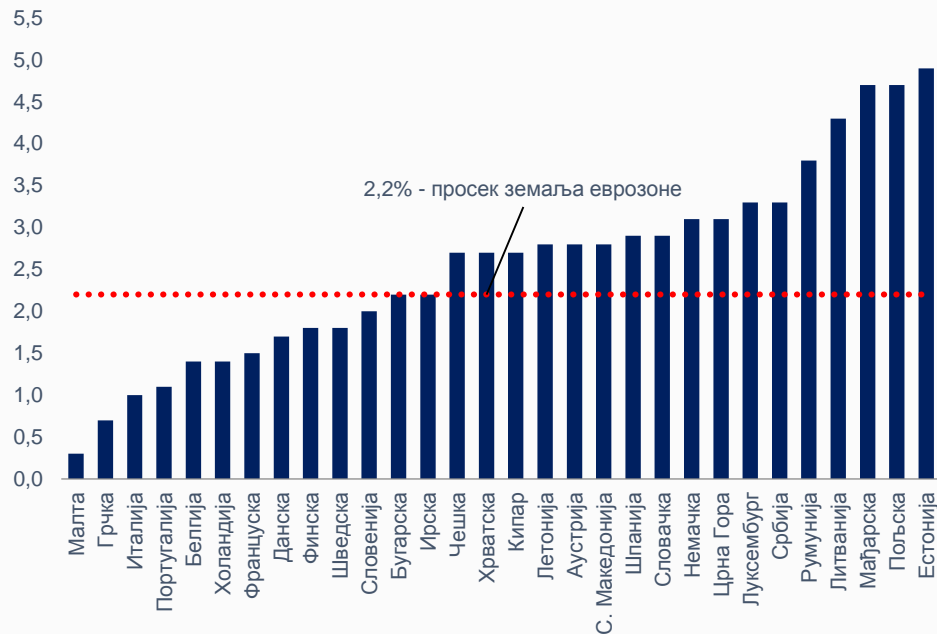
PMI композитни индекс еврозоне који објављује компанија Markit Ltd. се базира на оригиналним подацима из анкета прикупљених из репрезентативног узорка од 5,000 производних и услужних предузећа. Методологија израде овог индекса прати промене у запослености, ценама, продаји и залихама. Вредност индекса изнад 50 указује на побољшање економске активности, док вредност испод 50 указује на погоршање.

Индекс економског расположења (ESI) је развијен од стране Генералног директората за привреду и финансије Европске комисије. Добија се на бази одговора на упитник који се спроводи у неколико области: прерађивачка индустрија, грађевинарство, трговина на мало, услуге и финансијске услуге. Вредност индекса изнад 100 указује на побољшање економске активности, док вредност испод 100 указује на погоршање.

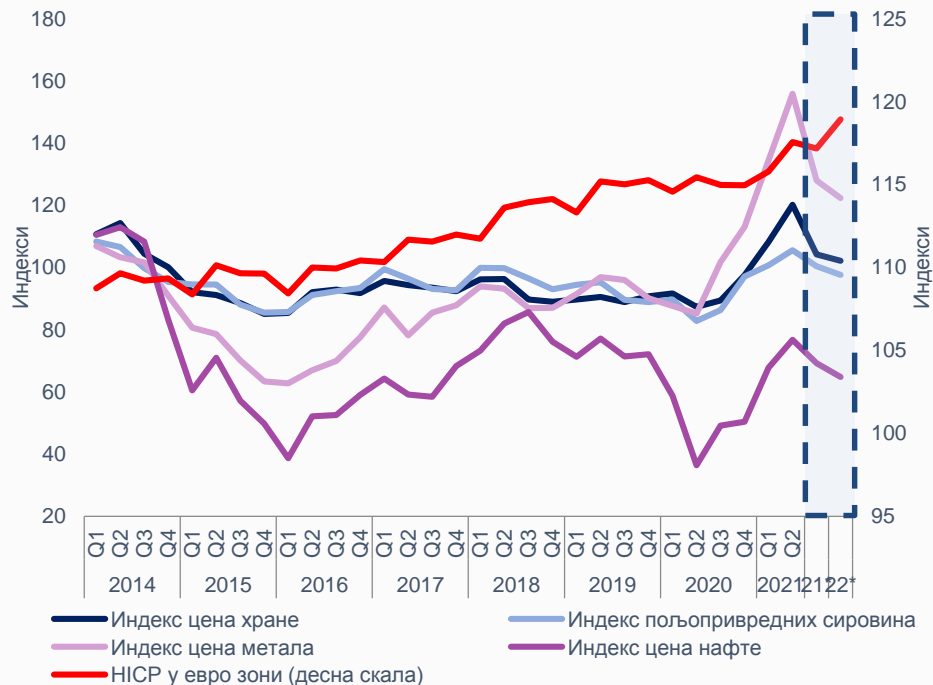
Индикатор пословне климе (BCI) је базиран на процени производње, поруџбина и залиха, као и текућих и будућих очекивања привредника. BCI индекс одступа од индустријског индикатора поверења према броју инпута које процењује, и зато се изражава у облику стандардне девијације.

Међугодишња инфлација у еврозони је благо убрзала са 1,9% у јуну, на 2,2% у јулу 2021. године.

Инфлација, јул 2021. године, међугодишње стопе, %

Цене сировина, индекси, 2008=100

Извор: ММФ, Евростат

У јулу 2021. године, највећи допринос годишњој стопи инфлације дали су сектори енергије (1,34 п.п.), хране алкохола и дувана (0,35 п.п.) услуга (0,31 п.п.) и индустријских добара (0,17 п.п.).

Укупна инфлација у еврозони је повећана у Q2 2021. у односу на претходни квартал. Према јунској пројекцији ЕЦБ, очекује се да ће инфлација достићи врх од 1,9% у 2021. години, услед привремених инфлаторних фактора, а затим се очекује повратак на стопе од 1,5% и 1,4% у 2022. и 2023. години, респективно.

Цена нафте типа Урал, према подацима ОПЕК, у јулу је износила 73,09 \$/барел, што је 2,1% више у односу на претходни месец. Од почетка 2021. године, цена је виша за 61,9% у односу на исти период 2020. године, и износила је 65,27 \$/барел.

Цене пољопривредних производа забележиле су пад од 2,1% у јулу 2021. године у односу на претходни месец, док је цена хране порасла за 0,2%. Цене основних метала су у просеку повећане за 0,2% у односу на претходни месец, док је цена руде гвожђа забележила пад од 0,7%, а цена бакра је опала за 1,9%. У групи племенитих метала, цена злата је пала за 1,5%, а цена сребра за 4,6%.

Република Србија
Министарство финансија

СЕКТОР ЗА МАКРОЕКОНОМСКЕ И ФИСКАЛНЕ АНАЛИЗЕ И ПРОЈЕКЦИЈЕ

Контакт: macro.fiscal@mfin.gov.rs